

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

2 juni 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WONEN, STEDELIJK BELEID, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over erelonen in de bouwsector

Vraag om uitleg van de heer Bart De Wever tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over bepaalde voorwaarden voor het al dan niet toekennen van een verbeteringspremie

Vraag om uitleg van de heer Bart De Wever tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de opvolging van verplichte inburgeraars en over de samenwerking tussen de verschillende inburgeringsactoren

Vraag om uitleg van de heer Bart De Wever tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de afbakening van de doelgroep van het inburgeringsbeleid

Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de invoering van een gedifferentieerd aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing in het kader van het globaal fiscaal pact

Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen

Donderdag 2 juni 2005

Voorzitter: de heer Jan Penris

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.30 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over erelonen in de bouwsector

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over erelonen in de bouwsector.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik ben geen vast lid van deze commissie, wel van de commissie voor Openbare Werken en Energie waar wij hoorzittingen hebben gehad over de energievoorziening in Vlaanderen. Een spreker van een bureau dat zich inlaat met het energiezuinig en duurzaam ontwerpen en bouwen van woningen, maakte ons attent op een kwestie in de bouwsector.

De erelonen van architecten en ontwerpers, maar vooral van ingenieurs, in de bouwsector worden meestal procentueel berekend op de kostprijs van de gebouwen en installaties die worden geplaatst. Dit geldt dus ook voor installaties voor verwarming en koeling van gebouwen. Deze praktijk zou door de Orde van Architecten worden aanbevolen of opgelegd. De Orde werkt met bepaalde richtwaarden voor erelonen. De zaak slaat vooral op ingenieurs die energietechnieken moeten ontwerpen voor verwarming of koeling. Vooral zij zouden werken met procentuele erelonen.

Sommige ontwerpers en architecten maken van bij de aanvang van een nieuw project een gedetailleerde berekening van de energiebehoefte en zoeken naar maatregelen om die behoefte te beperken. Ze maken een energiezuinig ontwerp, zorgen voor betere isolatie, betere ventilatie, meer zoninval en dergelijke. Net zij worden benadeeld. Dergelijke architecten en de ingenieurs waar zij mee werken, ontvangen een lager ereloon. Dat is een funeste zaak: architecten die het beter doen in termen van duurzaam en energiezuinig bouwen strijken een kleiner ereloon op.

Het is zelfs erger. Architecten hebben met het huidige systeem alle belang bij een overdimensiëring van verwarmings- en koelingsinstallaties. Dat levert immers een hoger ereloon op, terwijl ze minder werk hebben met de correcte berekening van de energiebehoeften en met het zoeken naar maatregelen die die behoeften kunnen dekken.

Ook in de sector van de sociale huisvesting zouden dergelijke erelonen worden gehanteerd. Zo zou de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij courant werken met een ereloon van 5 percent op de technieken, waardoor er ook in de sociale woningbouw niet zorgvuldig zou worden omgesprongen met de plaatsing van verwarmings- en koelingsinstallaties en met mogelijkheden om de energievraag te drukken. Dat leidt niet alleen tot gebouwen met lagere energieprestaties en een overgedimensioneerde energievoorziening, maar ook tot hogere energiefacturen voor de sociaal zwakkeren die van dergelijke sociale woning genieten.

Mijnheer de minister, bent u zich bewust van de problematiek van de erelonen en de negatieve invloed die daarvan uitgaat op het ontwerp en de bouw van energiezuinige woningen? Hoe wilt u de zaak van de erelonen in algemene zin aanpakken?

Martens

Overweegt u de invoering van forfaitaire erelonen die de negatieve effecten van de huidige erelonen zou ondervangen?

Wat wilt u in het bijzonder ondernemen voor de ereloonproblematiek in de sociale woningbouw?

Hebt u plannen om de energieprestaties binnen de sociale woningbouw in het algemeen te verbeteren? Veel sociale woningen zijn slecht geïsoleerd, zijn nog uitgerust met enkele beglazing of zelfs met elektrische verwarming. Dat jaagt de huurders en eigenaars op kosten. Een en ander leidt tot torenhoge facturen en immense energieverspilling die voor mens en milieu nefast zijn.

De voorzitter: Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik vind de vraag van de heer Martens een beetje een verkeerde vraag. Aan de andere kant gaat het over een duidelijk probleem.

Het is een verkeerde vraag omdat hij insinueert dat een architect alle belang heeft bij dure en grote energie-installaties om zo zijn ereloon te verhogen. Een architect met beroepsernst zal zeker de best mogelijke technieken gebruiken. Of hem dat 5 frank meer of minder oplevert, zal hem een zorg wezen.

Ik vind de vraag wel belangrijk om de volgende reden. Wie wil bouwen, kan onderhandelen met de architect. De overheid legt echter enorm veel kosten op. Er zijn de grondboringen en het bodemattest. We moeten ons eens afvragen of dat allemaal echt nodig is. Moet er bijvoorbeeld een aparte ingenieur komen voor de veiligheidsaspecten? Een architect bezit de capaciteiten om dat zelf te doen. Ook het energiedecreet moeten we herbekijken. Ik verneem van aannemers dat er verkeerde zaken in staan. Dan zijn er nog de zware kosten van de Grondbank. De aannemer heeft daar geen probleem mee, hij rekent dat gewoon door aan zijn klant.

De architect is een onafhankelijk persoon, hij is een zelfstandige. Hij zorgt ervoor dat zijn ereloon vrij gematigd is, en dat hij toch genoeg verdient. Dat kunnen we hem niet kwalijk nemen. We moe-

ten de verplichtingen herzien die door de overheid worden opgelegd.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik vind het een interessante vraag, want ze biedt me de gelegenheid de zaak te verduidelijken.

De vaste leden van deze commissie weten dat in Vlaanderen de sociale huisvesting aan de spits staat voor wat betreft energieprestatienormen. Als het gaat om het in de praktijk brengen van energiezuinigheid, is de sociale huisvesting als het ware de voorhoede, zowel op het vlak van verwarming, ventilatie als isolatie. Heel vaak is de sociale huisvesting ook het oefenterrein om die zaken uit te testen en toe te passen.

Vandaag zijn de normen binnen de sociale huisvesting strenger dan de normen voor de overige woningen in Vlaanderen. De VHM heeft er altijd een doel van gemaakt om sterk te presteren op dat vlak. Ik denk dat onze sector, waar vaak negatief-kritisch over wordt gedaan, uitblinkt op dat terrein.

Toen dat thema enkel nog maar een gespreks-onderwerp was in besloten kringen, was de sociale huisvesting er al mee bezig. Zelfs in de jaren zeventig werd al gewerkt om op het vlak van energieverbruik – dus verwarming –, ventilatie – wat te maken heeft met gezondheid – en isolatie aan de spits te staan. Vandaag is dat nog altijd zo. Op het vlak van de kwaliteit van onze woningen inzake energieprestatienormen, scoren we beduidend beter dan de rest van het woningpatrimonium in Vlaanderen.

Mijnheer Martens, de erelonen voor architecten zijn forfaitair bepaald, rekening houdend met de aard van de werken en de woningtypes. Tot voor kort werd het ereloon voor raadgevende ingenieurs, de andere categorie, berekend op 4 percent van de kostprijs van de technieken/stabiliteit, en 5 percent in geval van renovaties. Het percentage dat een raadgevende ingenieur in rekening mag brengen, heeft dus te maken met het type van de opdracht.

Een nieuw VHM-typecontract voor raadgevende ingenieurs wordt binnenkort gepubliceerd. Hier-

Keulen

in wordt gewerkt met een regressief percentage, rekening houdend met de totale kost van de werken. De raadgevende ingenieur moet reeds in de fase van het voorontwerp bij het project worden betrokken, waardoor een bouwteam ontstaat. Elk project wordt vanaf het voorontwerp tot de aanbesteding voortdurend getoetst aan de maximumbouwkostnorm van de VHM. Bij overschrijding wordt het ontwerp bijgestuurd. Er is dus een gestructureerde controle op de kost van elk project, ook wat betreft de technieken waar de ingenieurs bij betrokken zijn.

Bijkomend waakt de VHM over een aantal technische eisen waaraan een sociale woning moet voldoen. Momenteel bedraagt het gemiddelde K-peil van recente sociale woningen ongeveer K40, waar voor een particuliere woning de K55-eis geldig is. Hoe lager de norm, hoe beter wordt gepresteerd: K40 is dus beduidend beter dan K55.

In 1993 werd de ventilatienorm verplicht voor alle nieuwbouwprojecten en grote renovaties. Bij de vervanging van ramen moeten ventilatieroosters worden ingebouwd. Verder is er de optimalisatie van verwarmingsinstallaties. Elektrische verwarming wordt nog enkel toegelaten indien geen ander haalbaar systeem mogelijk is.

Van zodra de eerste hoogrendementsketels op de markt kwamen, werd het gebruik in sociale woningen door de VHM verplicht, om het gebruik van brandstoffen te beperken en de energieprestatie op peil te houden of te verhogen in vergelijking met een klassieke stookketel.

Momenteel wordt de toepassing van condenserende ketels sterk aangemoedigd bij individuele centrale verwarming. Bij collectieve stookketels is het zelfs de standaardketel. Alle technieken en vereisten hieromtrent zijn te vinden in wat in het jargon de C2001 heet, en is terug te vinden op de website www.vhm.be. Onze sector komt heel positief uit de verf, en dat mag ook eens nadrukkelijk worden onderstreept.

Het eisenpakket, de maximumbouwkostnorm en de controle op de ontwerpen maken dat overdimensionering quasi onmogelijk is. De stelling dat het erelonensysteem een negatief effect zou hebben op de bouw van energiezuinige woningen is

hiermee ontkracht. Energiezuinigheid zit ingebakken in het bestek en de standaarden die we hanteren.

Op aanraden en na aandringen van het Directoraat-Generaal Concurrentie van de Europese Commissie heeft de Orde van Architecten het ereloonbarema, dat louter ten indicatieven titel werd aangeraden, volledig ingetrokken, aangezien de Europese Commissie van oordeel is dat de regels inzake mededinging werden geschonden.

De voogdijminister van de Orde van Architecten is, zoals bepaald in de wet van 1963, de minister bevoegd voor Middenstand. Vandaag is dat minister Laruelle.

De invoering van een systeem van forfaitaire erelonen is net wat de Europese Commissie niet wenst. Het opnieuw invoeren ervan is dan ook niet aan de orde. Europa manifesteert zich steeds meer op die terreinen en kiest voor vrije mededinging. Dat is het uitgangspunt.

Er was nog een vraag over de erelonen in de socialewoningbouw. De taak van de architect in de socialewoningbouw verschilt technisch gezien weinig van die in de privé-woningbouw. Het invoeren van systemen voor de erelonen binnen de socialehuisvestingssector valt niet onder mijn bevoegdheid.

U vroeg ook hoe ik de energieprestaties binnen de socialewoningbouw wil verbeteren en of er renovaties zouden gebeuren om de energiefacturen te kunnen drukken. Dat valt in de praktijk heel goed mee. Meer nog, de sociale huisvesting kan bijna als voorbeeld dienen voor de rest van de woningbouw in dit land. Het beeld dat u schetst als zouden veel sociale woningen slecht zijn uitgerust en geïsoleerd, strookt niet met de werkelijkheid. Ik verwijs hierbij naar de vele vragen en antwoorden terzake. Iemand die op dat vlak een beetje als mijn geweten functioneert, is de heer Decaluwe die me op geregelde tijdstippen ondervraagt over de kwaliteit van de sociale woningen en de renovatieprogramma's. Dat zorgt ervoor dat we op het terrein de zaken heel nauwgezet opvolgen.

Uit diverse recente enquêtes blijkt dat circa 70 percent van de sociale woningen isolerende beglazing heeft. Van 60 percent is het dak geïsoleerd, 35 percent heeft muurisolatie en 25 percent vloer-

Keulen

isolatie. Bij slechts 8 percent bestaat de verwarming uit elektrische systemen. Ik merk hierbij op dat in de jaren zeventig en tachtig de elektriciteitsleveranciers ook toen al een verplichting oplegden inzake isolatie om de te leveren vermogens voor de verwarming toch enigszins te beperken. De meeste systemen met directe elektrische verwarming zijn terug te vinden in appartementsgebouwen. Om de verliezen te beperken, werden deze gebouwen sterk geïsoleerd, bijvoorbeeld de Residentie Leeuwerik in Brugge. Het omschakelen op een andere energievorm is meestal technisch zeer moeilijk of onmogelijk, bijvoorbeeld omwille van het gebrek aan kokers voor leidingen, zonder grondige renovatiewerken te moeten doorvoeren. Er zijn momenteel erg dure en ingrijpende renovatiewerken bezig aan het Silvertopcomplex in Antwerpen. Dat gebouw is volledig ontmanteld en gerenoveerd om de vele fouten uit het verleden op te lossen.

Het volledig na-isoleren van eengezinswoningen is technisch heel delicaat omwille van moeilijk te isoleren details en de kans op het versterken van koudebruggen. Ik geef het voorbeeld van een terras, een betonnen constructie die uitsteekt. Als die in de muur is ingewerkt, krijg je een koudebrug. Dan mag je isoleren wat je wilt, dat helpt niet. Het is ook een heel dure aangelegenheid, maar we doen het soms wel. We gaan dit jaar 6.000 woningen en appartementen renoveren.

Talrijke appartementsgebouwen werden reeds grondig thermisch/bouwfysisch gerenoveerd waardoor het energieverbruik en de emissies effectief met de helft konden worden verminderd en tevens tal van problemen van infiltraties en condensatie werden verholpen. De bestaande inspanningen inzake renovaties worden op het huidige hoge peil voortgezet, ook in 2005. Zo werden in 2004 via het investeringsprogramma van de VHM 3.820 woonegelegenheden gerenoveerd voor een totaalbedrag van 44.572.000 euro, 437 woningen werden gerenoveerd met subsidies van het Vlaamse Gewest via SBR, 779 woningen werden gerenoveerd met eigen middelen van de socialehuisvestingsmaatschappijen en nog eens 104 woningen werden gerenoveerd met een renteloze lening van de provincie Vlaams-Brabant.

Voor 2005 is in 2.508.000 euro voorzien voor de vervangingsbouw of renovatie van privé-wonin-

gen, goed voor in totaal 25 woningen. Er is ook 66.710.000 euro uitgetrokken voor renovatiewerken aan het bestaande patrimonium, goed voor renovatiewerken van 3.000 tot 3.500 woonegelegenheden. Er wordt dus een zware inspanning geleverd. Dit zijn zinvolle initiatieven zowel op vlak van milieu, maatschappelijke betrokkenheid van de sector en het beperken van de factuur voor de huurder. Uw bekommernis is de mijne.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Voor nieuwe sociale woningen speelt de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij een voortrekkersrol. Ze werkt allang met de K40-isolatiernorm die een stuk strenger is dan de K55-norm die voor particuliere woningen verplicht is. Ook op het vlak van ventilatie speelt ze een voortrekkersrol.

Ook ten aanzien van duurzaam bouwen zijn er verschillende huisvestingsmaatschappijen die een voortrekkersrol spelen, zoals bijvoorbeeld Zon-nige Kempen. Ik vind toch dat u licht gaat over de energieprestaties van de bestaande en de oudere sociale woningen. U zegt dat 60 percent van de sociale woningen een geïsoleerd dak heeft, maar ik vind dat een bedroevend laag aandeel. De grootste energieverliezen in een woning gaan via het dak. Er moet dus toch nog een hele inspanning geleverd worden om die 40 percent resterende sociale woningen die nog niet over dakisolatie beschikt, 'as soon as possible' thermisch te renoveren. Hetzelfde geldt voor muurisolatie. U zegt dat 35 percent van de sociale woningen over muurisolatie beschikt, wat toch niet echt een goed resultaat is. Daar is ook een serieuze inhaaloperatie nodig om tot een 'enovatie', een thermische renovatie, over te gaan, zeker omdat er bij de gebouwen waar al een dergelijke renovatie heeft plaatsgevonden zeer positieve resultaten worden geboekt. Energieverbruik tot de helft terugdringen betekent heel wat voor de energiefactuur van de bewoners die allicht krap bij kas zitten.

Ik stel voor eens te berekenen wat dat heeft opgeleverd aan bespaarde CO₂ per geïnvesteerde euro. Misschien is het wel veel goedkoper voor onze samenleving om dergelijke 'enovatieprojecten' te subsidiëren om aan onze Kyotodoelstelling te voldoen in plaats van schone lucht te kopen in Rusland waar we ook geld voor moeten uitgeven zonder dat we er iets voor in de plaats krijgen. Mijns

Martens

inziens moet er een serieus programma worden ontwikkeld om verder te gaan met de thermische renovatie van de sociale woningen, zeker gelet op de achterstand inzake de isolatie van daken.

Natuurlijk zitten we met een funest principe dat de investeringskosten ten laste vallen van de huisvestingsmaatschappijen, terwijl de besparingen voor de huurders zijn. Misschien moet worden nagedacht over een systeem van derdebetalersfinanciering zoals op federaal vlak is vormgegeven met een dochter van de Federale Investeringsmaatschappij die dergelijke investeringen prefinciert en laat terugbetalen met een deel van de energiebesparing die wordt geboekt. Misschien moet worden nagegaan in hoeverre ook in de socialewoningbouw dergelijke derdebetalerssystemen kunnen worden ingevoerd. Zo kan het blokkerend principe, waarbij de investering ten laste van de huisvestingsmaatschappijen valt en de huurders de besparingen kunnen genieten, enigszins worden doorbroken.

Wat de erelonen betreft, heb ik begrepen dat de Orde van Architecten geen erelonen meer zal mogen voorstellen. Dat is een goede zaak om de concurrentie maximaal te laten spelen. Misschien is het toch wel mogelijk een soort best practices uit te werken van erelonen die architecten-ontwerpers en ingenieurs – want de percentuele erelonen zijn vooral van toepassing voor de raadgevende ingenieurs – aanzetten tot het ontwerpen van energiezuinige woningen, waarbij de installaties veel kleiner kunnen worden gedimensioneerd.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Martens, uw bekommernis is de mijne. Als we echter een debat voeren, moeten we intellectueel eerlijk zijn. Het gaat hier over een materie die pas actueel is geworden vanaf de tweede helft van de jaren tachtig en de jaren negentig. Van toen af aan heeft de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en de hele sector van de sociale huisvesting zich ingeschreven in die thematiek.

We zitten natuurlijk met een bestaand patrimonium. Gelukkig maar voor Vlaanderen, werd ook al in de jaren tachtig en zeventig enorm geïnvesteerd in de sector van de sociale huisvesting. Dit

patrimonium moeten we zien aan te passen en te renoveren. Ik heb u gezegd welke inspanningen er nu voor gebeuren. Die cijfers zijn toch niet gering, zeker niet wat nu is ingeschreven in de programma's voor het jaar 2005.

Mijnheer Martens, ik probeer voor iedereen recht te doen. Ik word bevraagd door iedereen, en dat is het recht van de parlementsleden. Aan de ene kant zijn er de wachtlijsten en moeten we proberen zoveel mogelijk gebouwen te realiseren en zoveel mogelijk mensen een betaalbaar en kwaliteitsvol dak boven het hoofd te geven. Aan de andere kant moeten we de gebouwen die we hebben, in goede staat houden en dus ook renoveren en laten beantwoorden aan een aantal energievereisten, iets wat ikzelf ook heel belangrijk vind.

Dan is er nog de nieuwe thematiek die hier steeds meer aan bod komt, namelijk de raakvlakken tussen wonen en welzijn en het huisvesten van bepaalde doelgroepen. Ik kan een euro maar één keer uitgeven. De bedragen die voor sociale huisvesting worden uitgetrokken zijn nooit zo hoog geweest als nu, maar ook nu zullen we keuzes moeten maken en de weg van de geleidelijkheid proberen te bewandelen en antwoord geven op de behoeften die worden gepresenteerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart De Wever tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over bepaalde voorwaarden voor het al dan niet toekennen van een verbeteringspremie

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Wever tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over bepaalde voorwaarden voor het al dan niet toekennen van een verbeteringspremie.

De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag betreft de aanpassings- en verbeteringspremie die in 1992 is ingevoerd en die voorziet in een tegemoetkoming

De Wever

van de Vlaamse overheid als mensen een woning verbeteren of aanpassen mits ze aan bepaalde criteria voldoen. Het kadastraal inkomen mag niet hoger liggen dan 1.200 euro en voorts is er een inkomenscriterium dat wordt berekend aan de hand van de personenbelasting van 3 jaar voor de aanvraag, het eerste jaar waarop de berekening belastingtechnisch kan worden gemaakt.

Ik vroeg u in een schriftelijke vraag of het realistisch is om 13 jaar later nog altijd datzelfde bedrag van 1.200 euro te hanteren. Door de feitelijke evolutie van het KI wordt de doelgroep altijd kleiner. Schiet de premie daardoor haar doel niet voorbij? Ik vond uw antwoord daarop nogal ontwijkend. U zult me dat niet kwalijk nemen. Op de vraag over de krimpende doelgroep hebt u helemaal niet geantwoord. Ik wil die vraag dus herhalen en er nog enkele aan toevoegen.

Het forfaitbedrag is voor iedereen gelijk. Creëert u daarmee geen discriminatie? Het KI is natuurlijk niet overal in Vlaanderen even hoog. Het wordt berekend op basis van de geschatte fictieve huurwaarde van de woning of het appartement per jaar. In die zin is het KI dus afhankelijk van de lokale huurmarkt. Het probleem is het grootst in de centrumsteden, vooral de stad Antwerpen, waar de huurprijzen hoger liggen dan in landelijke gebieden. Daar rijst de vraag of de bewuste premie nog wel enig effect heeft. Het KI in de steden geldt als criterium om de middelen uit het Gemeentefonds te verdelen en dus ten gunste van de steden te herverdelen.

De berekening van de premie gebeurt op basis van het inkomen van het derde jaar dat aan de aanvraagdatum voorafgaat. Ik begrijp dat het niet vroeger kan. Ik vraag me af of we niet beter een ander criterium kiezen, aangezien er in 3 jaar veel kan veranderen op het vlak van inkomen. Bovendien leren de geruchten mij dat er heel wat misbruik bestaat. Zo zou men een aanvraag indienen vlak na het afstuderen waardoor het 'inkomen' van de studentenperiode geldt als basis. Deze mensen komen uiteraard altijd in aanmerking, ook al hebben ze intussen een goede job gevonden. In mindere mate kan zich ook het omgekeerde voordoen, maar dat is dan minder problematisch. Iedereen weet echter dat de misbruiken bestaan.

Gaat u ermee akkoord dat de doelgroep alsmaar smaller wordt door de forfaitaire hantering van het KI? Gaat u ermee akkoord dat er een discriminatie bestaat op basis van de woonplaats? Vindt u dat de inwoners van de steden worden benadeeld? Kan dat nadeel worden weggewerkt? Wilt u andere criteria in overweging nemen?

Kunt u mij de verhouding tussen de VAP's in steden en die in landelijke gebieden meedelen? Dan kan ik nagaan of er zich inderdaad een probleem voordoet.

Gaat u ermee akkoord dat de toetsing van het maximaal toegelaten inkomensniveau aan de hand van de personenbelasting 3 jaar voor de aanvraag tot misbruik kan leiden? Zo ja, wat wilt u daaraan doen? Ziet u een oplossing voor dit probleem?

Kunt u mij een indicatie geven van de leeftijds-categorie van de begunstigen? Uit die feitelijke gegevens zou ik willen afleiden of de groep jongafgestudeerden eventueel oververtegenwoordigd is. Dat zou dan op fraude wijzen.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ook in de vraag die ik straks zal stellen, staat het KI centraal, maar dan in een andere context. Het KI is sinds 1975 niet meer aangepast, er is geen perequatie meer doorgevoerd.

Het KI is dan ook een heel slechte indicator voor de waarde van een woning. In de goedkopere wijken kunnen woningen in slechte staat met een heel hoog KI liggen. Andere woningen met een hoge huur- of verkoopprijs kunnen een laag KI hebben. Ik wil de vraag iets scherper formuleren dan de heer De Wever. Is het KI geen héél slechte parameter voor de toekenning van een VAP? Bekomen we hiermee niet het tegenovergestelde van onze doelstelling, namelijk die woningen renoveren die er het meest nood aan hebben ongeacht hun KI?

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de vraagsteller. Ik heb in februari een vraag om uitleg ingediend over deze aangelegenheid, maar die werd jammer genoeg onontvan-

Dehaene

kelijk verklaard. Die vraag ging over de aanpassingen aan het premiestelsel sinds januari 2004.

Mijnheer de minister, intussen blijkt dat er knelpunten zijn. Die werden trouwens zeer goed weergegeven in de brochure van Ons Zorgnetwerk, de vereniging voor mantelzorgers. Ik hoop dat de brochure ook op uw kabinet geraakt is, want er staan zinvolle suggesties in.

In de eerste plaats blijkt dat het niet goed is dat de premies pas op het einde van de werken worden betaald. Wie in aanmerking komt voor een premie, heeft een relatief laag inkomen. Het is voor die mensen van groot belang dat ze de premie of minstens de belofte van een premie sneller krijgen. De premie valt nogal laag uit voor de lage inkomens. Voor deze groep zou de premie verhoogd moeten worden.

De reglementering blijkt zeer complex te zijn, vooral in die provincies waar ook een provinciale premie bestaat. De gevraagde documenten verschillen voor het gewest en voor de provincie. Vlaams-Brabant vraagt bijvoorbeeld de belastingaangifte van 2 jaar terug, voor de Vlaamse premie is de aangifte van 3 jaar terug nodig. Kunnen we niet streven naar een zekere eenvormigheid? Dat zou de aanvraag vereenvoudigen.

Een ander knelpunt is de aanpassing van het te besteden bedrag. Men moet meer uitgeven voor een lagere premie voor een sanitaire installatie. Nu kan men maximum 750 euro krijgen. Wie vroeger enkel buiten een WC had, kreeg een premie om er binnen één te installeren. Dat volstaat nu niet meer voor een premie, de werken moeten veel groter zijn.

De premie geldt ook niet voor inwonende ouderen: enkel zelfstandig wonende ouderen kunnen een premie krijgen. Een laatste knelpunt is het minimum te investeren bedrag.

Is het moment niet aangebroken om de premie en de voorwaarden te evalueren, zeker nu nog meer provincies een premie willen geven?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de minister, de VAP-reglementering werd op het einde van 2003

gewijzigd. Volgens mij dringt een eerste evaluatie zich op, gezien de problemen die hier al werden geschetst.

Positief is dat het bedrag in de begroting werd opgetrokken en dat de aanvragen zijn gestegen. Dat betekent dat de nieuwe VAP beter aansluit bij de noden. Het is nog altijd geen renovatiepremie. We hopen dat die er komt na 2007, dat is toch de bedoeling. Dat wil niet zeggen dat de knelpunten niet van belang zijn. Ik vraag om een evaluatie en een aanpassing.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer De Wever, voor zover ik weet, is er geen onderzoek verricht naar het verschil tussen het KI van een woning in een centrumstad en een woning buiten een centrumstad. De gemiddelde woningprijs in een centrumstad ligt natuurlijk wel hoger dan op het platteland. Ook de huurprijzen liggen er hoger. Bijgevolg lijkt het mij aannemelijk dat het KI hoger ligt voor een woning in een centrumstad.

Ik probeer de vragen om uitleg altijd als een soort leerproces te hanteren. Uit de statistieken blijkt toch dat het aantal toegekende VAP's voor woningen in de centrumsteden niet significant verschilt van het aantal toekenningen voor woningen die niet in de centrumsteden gelegen zijn.

Ik illustreer dit met volgende cijfers. In 2004 zijn er 7.671 VAP's goedgekeurd, waarvan bij 1.701 aanvragen de woning gelegen was in een kernstad. Dit is 22,17 percent van alle aanvragen. Met kernstad bedoel ik 1 van de 13 centrumsteden. In 2003 zijn er 6.210 aanvragen goedgekeurd, waarvan er 1.299 uit de 13 kernsteden kwamen, ofwel 20,92 percent. In 2002 zijn er 5.726 aanvragen goedgekeurd, waarvan er 1.255 uit de 13 kernsteden kwamen, ofwel 21,92 percent.

Uit statistieken van het Rijksregister op 1 januari 2003 blijkt dat 24,5 percent van de Vlaamse bevolking in 1 van de 13 centrumsteden woont. Het verschil is niet significant genoeg om te stellen dat er in de 13 centrumsteden minder aanvragen voor een VAP gebeuren dan in de rest van Vlaanderen. U ziet het zelf, de cijfers verschillen nauwelijks.

Als ik het aantal geweigerde premies bekijk, stel ik vast dat slechts 3,66 percent van alle weige-

Keulen

ringen gebeurde omdat het niet-geïndexeerde KI te hoog was. Op basis van deze cijfers stel ik dus geen discriminatie vast ten gevolge van de voorwaarden met betrekking tot het KI.

Daarmee kom ik bij de opmerkingen van de CD&V-fractie. Ik kan al meegeven dat de VAP momenteel geëvalueerd wordt. Alle voorwaarden, dus ook die inzake het KI, worden geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie kan de huidige regelgeving geoptimaliseerd worden. Eén denkspoor is om te werken op basis van volume. Dat kan als indicator een relevante rol spelen. Dit zou een alternatief kunnen vormen voor het discutabele KI. Ik merk dat mevrouw Berx daar brood in ziet.

Wat de toetsing van de inkomensvoorwaarden betreft, is het zo dat in de oorspronkelijke reglementering van 1992 was voorzien dat men het inkomen van 2 jaar voor de aanvraagdatum in rekening nam. Dit had echter voor gevolg dat er in de eerste helft van het jaar bijna geen VAP's konden worden toegekend, aangezien men het aanslagbiljet van jaar X pas in de eerste helft van jaar X+2 ontvangt. Dit aanslagbiljet is het enige officiële document waarop het gezamenlijk belastbare inkomen staat. Daarom is de reglementering vanaf 1 januari 2004 gewijzigd, waardoor rekening gehouden wordt met het inkomen van 3 jaar voor de aanvraagdatum. Het is immers de bedoeling om ook in de eerste helft van het jaar VAP-dossiers te behandelen en eventueel goed te keuren. Dit heeft inderdaad het nadelige effect dat er ondertussen wijzigingen kunnen gebeuren in de inkomenssituatie. Voorlopig is het aanslagbiljet echter het enige objectieve bewijs van inkomen.

We zouden daar iets moeten op vinden. We houden op andere domeinen bijvoorbeeld wel rekening met iemand die een leefloon ontvangt. Iemand kan een goede baan hebben, maar door omstandigheden 3 jaar later bij het OCMW terecht komen. Bij een aanvraag voor een leefloon kijkt het OCMW naar de loonfiches van de afgelopen 3 maanden, en de situatie wordt maandelijks opgevolgd. We onderzoeken of iets dergelijks ook mogelijk is voor een VAP. Het moet praktisch uitvoerbaar zijn. Wat we met twee woorden kunnen vragen, kan in de praktijk veel voeten in de aarde hebben. Dit is niet eenvoudig. De inkomenssituatie kan in 3 jaar tijd enorm verschillen.

Ik geef nog een voorbeeld. Een student apotheker heeft vrijwel geen inkomen. 3 jaar later, als apotheker, zal zijn inkomen gevoelig hoger liggen. Ik ben me terdege bewust van de problematiek.

Het grootste aandeel van de aanvragers van een VAP zijn 60-plussers. Zij wonen meestal in oudere woningen, die werden gebouwd in de periode vóór er sprake was van duurzaam of energiezuinig bouwen. Een dak boven het hoofd was het criterium. Gelukkig zijn er andere vereisten bijgekomen. In 2003 werden er 6.210 VAP's goedgekeurd. Hiervan waren 3.612 aanvragers boven de 60, dit is ongeveer 58 percent; 1.295 of ongeveer 21 percent aanvragers waren tussen de 40 en de 60 en 1.303 aanvragers waren onder de 40, ongeveer 21 percent.

We hebben de VAP uitgebreid met de CO-premie. In dit land vallen elk jaar 20 tot 25 doden te betreuren ten gevolge van koolstofmonoxidevergiftiging. Bij mijn aantreden heb ik onmiddellijk die CO-premie ingelast. Vooral in de oudere woningen is het risico hoog door de slechte verbrandingssystemen. Die mensen kunnen een premie krijgen als ze overstappen naar een gesloten verbrandingssysteem.

In het regeerakkoord en de meerjarenbegroting staat de invoering van een renovatiepremie ingeschreven voor de tweede helft van de legislatuur. Dan gaat het om het serieuze werk. Het is een goede zaak om oude woningen door jonge mensen te laten kopen en opknappen. Op die manier worden kankerplekken in de steden weggewerkt. De renovatiepremie stimuleert ook witwerk, want voor een premie geldt de voorlegging van facturen. Dat is goed voor de bouwsector. Dit streefdoel is voor iedereen een pluspunt: voor de jonge mensen die een woning willen renoveren, voor het stadsweefsel en voor de bouw.

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Er zijn geen significante verschillen tussen de steden en het platteland. Dat klopt, het verschil is klein.

Toch zou ik die cijfers graag in detail bestuderen. Er zijn immers wel verschillen binnen één stad. Ik zie met verbazing hoe de vastgoedprijzen evolueren. In sommige wijken worden heel veel huizen

De Wever

verkocht en gekocht en gebeuren dus veel aanpassingen van het KI. Ik kan me niet voorstellen dat er in mijn wijk bijvoorbeeld – en het is absoluut geen chique wijk – nog veel woningen overblijven die na koop en verkoop aan de voorwaarden voldoen. Nochtans zijn veel van die woningen voor verbetering vatbaar.

Slechts 3,66 percent van de weigeringen gebeurt op basis van een te hoog KI. Dat cijfer zegt me natuurlijk niets. Wie slim genoeg is om een premie aan te vragen, zal ook slim genoeg zijn om dat niet te doen als zijn KI te hoog ligt.

Het reglement was oorspronkelijk gericht op het inkomen van 2 jaar geleden. Dat lukte niet. Dat neem ik aan. Dus ging u over naar het inkomen van 3 jaar voordien. U bent het ermee eens dat er een ander criterium moet worden gezocht, maar dat dit niet eenvoudig is. Dat weet ik, anders had ik u wel een voorstel gedaan. Eenvoudige zaken kan ik meestal wel oplossen.

Mijnheer de minister, ik vraag me af of we niet op korte termijn bijkomende parameters moeten zoeken, om bijvoorbeeld mensen in situatie -3 die niet werkzoekend waren, uit te sluiten. Slimmeriken schrijven zich tijdens hun laatste jaar studie als werkzoekende in, dus we moeten nog altijd opletten. We moeten het niet te gemakkelijk maken, want dat is verspillen van gemeenschapsgeld.

Mijnheer de minister, u zegt dat het grootste aandeel aanvragers bestaat uit 60-plussers. Daarna volgt de leeftijdsgroep tussen 40 tot 60 jaar. Die cijfers zeggen me niets, want ze moeten worden herwogen, rekening houdend met het woningbezit van de verschillende leeftijdscategorieën.

Ik kan me voorstellen dat 60-plussers het grootste aandeel vormen, omdat zij ook de grootste groep woningbezitters zijn. Voor de -40-jarigen gaat het om 21 percent. Het is de vraag hoeveel mensen jonger dan 40 jaar vandaag in staat zijn een woning te kopen. We moeten die cijfers dus herwogen en preciseren.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer De Wever, ondanks de gestegen vastgoedprijzen blijkt dat

steeds meer jonge mensen eigenaar worden van een woning. Studies van diverse experts bewijzen dat mensen steeds vroeger eigenaar worden.

Vandaag is het voor de privé-huurmarkt een probleem dat mensen langer thuis blijven wonen, maar als ze uitvliegen meteen een woning willen verwerven. Meestal wordt gekocht en niet gebouwd. Voor die mensen is de renovatiepremie zeer interessant. Ze kopen een oudere woning, en met de renovatiepremie krijgen ze extra financiële steun om de woning goed in te richten.

Mijnheer De Wever, ik denk dat de renovatiepremie ook een antwoord geeft op uw overige opmerkingen. Het beeld dat u schetst van uw buurt in Antwerpen, illustreert een paradox waarmee we in de politiek altijd worden geconfronteerd. Ik ken de situatie in Antwerpen steeds beter, en zie dat op het terrein problemen worden aangepakt en buurten worden gerenoveerd. Er ontstond een beweging waarbij kapitaalkrachten eerst de stad verlieten, omdat ze niet meer in de stad wilden wonen. Vandaag, door de renovatie, wordt wonen in de stad opnieuw aantrekkelijk, en deze mensen komen terug naar het centrum van de stad. Op enkele jaren tijd stijgen de prijzen gigantisch, waardoor nu de armere mensen buiten de stad gaan wonen. Het zijn dus cyclische bewegingen.

Ik heb al enkele rondleidingen gekregen, waarbij foto's werden getoond van de huidige toestand en de toestand van 5 jaar geleden. Er is een metamorfose gebeurd, maar ondertussen zijn ook de prijzen, bij manier van spreken, vervijfvoudigd. Op plaatsen waar 5 jaar geleden als het ware geen mens meer wilde wonen, is het nu hip om te wonen, zowel voor jong als voor oud.

Op een bepaald moment investeren we en maken we het opnieuw aantrekkelijk om in de stad te wonen. Dat heeft effect, waardoor de vraag wordt gesteld wat er zal gebeuren met de vastgoed- en woningprijzen en wat we daaraan zullen doen. Er zijn een aantal multiplicatoreffecten. Als enkele woningen in een straat worden aangepakt, zet dat ook anderen aan om inspanningen te doen. Er ontstaat een algemene opwaartse beweging, wat een goede zaak is.

Mijnheer De Wever, ik vind het een goede opmerking om de werkzoekenden mee te nemen in de evaluatie. We moeten nagaan of iemand op het

Keulen

moment van inschrijving ook werkzoekend is, want we moeten misbruiken uitsluiten om de verspilling van gemeenschapsgeld te vermijden.

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de voorzitter, ik ken het fenomeen dat jongeren sneller een woning kopen. Dat heeft veel te maken met het feit dat de vastgoedprijzen stijgen. Mensen moeten niet wachten om te kopen, want sparen is verarmen op de woningmarkt, aangezien de prijzen sneller stijgen dan het rendement van het sparen.

Mijnheer de minister, dat is geen teken ter bevestiging van wat u aanwijst, en zeker geen teken dat aantoonst dat veel jongeren van de renovatie- en verbeteringspremie zullen kunnen genieten. Ze kopen een woning die vrij duur is, en het kadastraal inkomen wordt vaak aangepast. Ik denk niet dat velen daarna nog in aanmerking komen voor een premie.

Mijnheer de minister, ik wil de cijfers zien waaruit blijkt dat het feit dat veel jongeren een woning kopen zich ook vertaalt in een stijging van de aanvragen voor de premie.

Minister Marino Keulen: Mijnheer De Wever, toen enkele maanden geleden de studie van Stadim werd gepubliceerd, waaruit blijkt dat mensen steeds vroeger de stap zetten om huiseigenaar te worden, was ik erg verbaasd. Ik vind dat een goede evolutie, maar ik vond het vreemd binnen de algemene context. De juiste beweegredenen zijn ons niet altijd bekend, waardoor we kunnen deduceren en ieders waarheid dus evenveel waard is.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de minister, ik denk niet dat de jongeren die vandaag kunnen kopen in aanmerking komen voor dat soort premies.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart De Wever tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de opvolging van verplichte inburgeraars en over de samenwerking tussen de verschillende inburgeringsactoren

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Wever tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de opvolging van verplichte inburgeraars en over de samenwerking tussen de verschillende inburgeringsactoren.

De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de voorzitter, door het decreet dat op 1 april 2004 in werking is getreden, is een kleine groep van de nieuwkomers – ongeveer 15 procent – verplicht zich aan te melden en een inburgeringscontract te tekenen.

We weten allemaal dat die verplichting eigenlijk niet wordt nageleefd, maar het is wel een sterke stimulans. De mensen die zich toch aanmelden, worden door de verplichting sterk gestimuleerd het contract te voleindigen, met gunstige gevolgen.

Mijnheer de minister, mijn vraag betreft een effect op het terrein van die verplichting. De aanbieders van Nederlands als tweede taal worden verplicht de rol van politieagent op zich te nemen. Het systeem is vrij rigide: als iemand twee keer niet aanwezig is, moet dat in principe door de aanbieder worden gerapporteerd aan het onthaalbureau. Op het terrein blijkt dat niet altijd zo goed te werken. De centra voor basiseducatie zeggen dat hun vertrouwensrelatie met de studenten wordt ondermijnd door het feit dat ze tegelijkertijd moeten controleren. Ze beschouwen dat niet als een taak die zij moeten uitoefenen, zeker niet als ze niet kunnen inschatten wat er met de gegevens gebeurt. Wat doet het onthaalbureau met de cijfers? Zullen de mensen worden bestraft? Dat is natuurlijk nefast als die mensen later opnieuw in de klas verschijnen.

Het systeem zit niet goed in elkaar. De mensen van de CBE kunnen goed inschatten of afwezigheden rechtmatig of niet rechtmatig zijn, of het gaat over zieke kinderen, familiale toestanden of tijdelijke tewerkstelling. Zij kunnen inschatten of

De Wever

het gaat over aanvaardbare zaken, die eigenlijk niets zeggen over de integratiewil van de betrokken inburgeraar.

Mijnheer de minister, zouden we niet beter overstappen op een systeem – zoals ook het werkveld vraagt – waarbij de aanbieders een evaluatie maken per gevolgde lesmodule? Na twee afwezigheden wordt dan geen rapport meer opgemaakt, maar op het einde van de module wordt nagegaan of iemand voldoende inspanningen heeft geleverd om aan de evaluatie deel te nemen. Er wordt bijvoorbeeld de aanwezigheid bij 75 percent van de lessen voorgesteld, maar er zijn ook andere criteria mogelijk. Op basis daarvan krijgt de verplichte inburgeraar al dan niet een sanctie opgelegd.

In het regeerakkoord werden hierover verschillende afspraken gemaakt, zoals het terugbetalen van de kosten van de cursus, wat een niet-onaanzienlijk bedrag is. Als we er op een soepele manier mee omgaan – en dus niet het huidige systeem hanteren –, kan dat een stok achter de deur zijn. Mijnheer de minister, u weet ook dat het systeem van penale boetes tot op heden totaal niet werkt.

Er is uiteraard ook een vertrouwensrelatie nodig tussen alle actoren op het veld: tussen onthaalbureaus, Huizen van het Nederlands en de NT2-aanbieders, maar vooral tussen de onthaalbureaus en de NT2-aanbieders. Er zijn voorbeelden op het terrein van spontaan gegroeide samenwerking. In Antwerpen bijvoorbeeld zit men regelmatig rond de tafel, ook met de VDAB, en worden een aantal knelpunten door het werkveld zelf opgelost.

Ik was bij het bezoek aan de sector sterk onder de indruk van de zelfredzaamheid. De CBE komen uit het sociaal-cultureel werk, en dat valt ook op: het is een militante sector die in staat is zijn eigen boontjes te doppen. Het is de vraag of we een referentiekader moeten creëren om de CBE daartoe in staat te stellen. De goede relatie tussen onthaalbureau PINA en de NT2-aanbieders in Antwerpen werpt zijn vruchten af.

Mijnheer de minister, deelt u mijn analyse dat het huidige systeem niet zo goed is en ongewenste effecten heeft? Zo ja, wat zult u doen om de problemen op te lossen en de vertrouwensrelatie tussen docent en cursist te herstellen?

Ziet u iets in de verbintenis per module, in plaats van per les? Klopt het dat door het systeem argwaan is ontstaan tussen de actoren? Wat denkt u ervan om, naar het voorbeeld van Antwerpen, een referentiekader te creëren, en in de verschillende regio's in Vlaanderen waar dit beleid wordt gevoerd een overlegorgaan te creëren met alle partners?

De voorzitter: De heer Verreycken heeft het woord.

De heer Rob Verreycken: Mijnheer de voorzitter, collega's, de teneur van de vraag van de heer De Wever verwondert me. Enkele jaren geleden waren het verbinden van een sanctie aan het niet-correct bijwonen van bepaalde cursussen en het opleggen van een boete de grote nieuwigheden van het inburgeringsbeleid.

Het veld – zoals het hier wordt genoemd –, dus de instellingen op het terrein die vaak met immigranten werken, zijn doorgaans – om het zacht uit te drukken – niet conservatief gezind. Het zijn instellingen die indertijd heel duidelijk hun ongenoegen hebben laten blijken over het feit dat werd gesproken over sanctionering en boetes.

Het is de vraag, zoals al ter sprake kwam bij de bespreking van het decreet over de Huizen van het Nederlands, of de argwaan van een aantal instellingen om cijfers door te geven, in feite niet gewoon onwil is. Is het niet zo dat ze pertinent weigeren bepaalde cijfers, waardoor instellingen en overheden in staat zijn de bij decreet vastgelegde sancties toe te passen, door te geven?

Ik ben verwonderd in de vraag van de heer De Wever de erkenning te lezen van het feit dat sommige centra voor basiseducatie geen aanwezigheidslijsten doorgeven. Volgens mij is dat verplicht op basis van het decreet. Mijnheer de minister, zijn er inderdaad centra voor basiseducatie die geen lijsten doorgeven? Over hoeveel en welke centra gaat het? Waarom doen ze dat niet? Aanvaardt u dat, of gaat u er iets tegen ondernemen? Ik denk dat we in die richting moeten denken, als we trouw willen blijven aan het idee van het invoeren van een sanctie op het niet bijwonen van inburgeringscursussen.

Mijnheer De Wever, hoe wordt het pleidooi om tegemoet te komen aan de centra die weigeren

Verreycken

gegevens door te geven, gecombineerd met het pleidooi om in overleg met de federale overheid aan te dringen om het uitvoeren van de sancties met betrekking tot inburgering gerechtelijke prioriteit te geven? Hoe zijn die twee met elkaar te verenigen?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, ofwel kiezen we voor een systeem dat moeizaam werkt, en waar de sanctie bijna als een symbolische verplichting voorop staat, ofwel kiezen we voor een systeem dat degelijk werkt – zo heb ik de vraag van de heer De Wever begrepen –, waarbij op het einde van het verhaal al dan niet een sanctie komt. Ik kies dan liever voor het tweede.

Mijnheer de minister, we hebben al enkele jaren een decreet rond inburgering. We merken dat we nog altijd bezig zijn met het ‘fintunen’ van het decreet, om het zo goed mogelijk te laten werken op het terrein. Hoe wordt alles gemonitord? Wordt alles, bij wijze van spreken, dagelijks opgevolgd door de administratie en het kabinet? Gebeurt het met tussentijdse rapporten? Hoe worden de problemen, zoals door de heer De Wever gesignaleerd, opgevolgd en geredieerd?

Blijkbaar zijn we er nog niet. Tijdens mijn uiteenzettingen in het verleden heb ik er ook op gehamerd dat we ervoor moeten zorgen dat alles zo snel mogelijk op kruissnelheid komt. We zijn al een eind op weg, maar misschien moeten we een aantal zaken bijsturen.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat we moeten zoeken naar een zo goed mogelijk operationeel systeem.

Mijnheer De Wever, u hebt terecht gezegd dat penale sancties niet werken. Los van het feit dat in het regeerakkoord wordt gesproken over de terugbetaling van de kosten door de personen die de cursus niet voleindigen – tenzij er goede redenen voor zijn –, is ook opgenomen dat administratieve geldboetes kunnen worden opgelegd. Ook dat kan een interessant instrument zijn.

Het zijn twee verschillende zaken. Mensen kunnen verplicht zijn om de kosten terug te betalen, maar er kunnen ook administratieve sancties worden opgelegd. Ook de aanbieders zeggen dat de penale sancties eigenlijk geen stok achter de deur zijn. Soms moet worden verwezen naar sancties, en kan worden gezegd dat iemand het risico loopt een sanctie te krijgen, maar de mensen weten ook dat die sanctie niets betekent. De aanbieders zijn dus ook vragende partij om met administratieve sancties te kunnen werken.

Mijnheer De Wever, het is goed dat er in Antwerpen een goed overleg is tussen PINA en de verscheidene aanbieders, maar het is de vraag of we dat vanuit Vlaanderen moeten opleggen voor alle steden. Het is beter dat het van onderuit groeit. Antwerpen had blijkbaar ook niets van de Vlaamse overheid nodig om het overleg uit te werken. Ik denk dat de partners op het veld overtuigd moeten zijn van de meerwaarde. Er is ook meer kans op slagen als het systeem van onderuit groeit.

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de voorzitter, ik word van alle kanten aangesproken. Het is zeker niet mijn intentie om iets op te leggen. Ik heb verschillende keren gesproken over een referentiekader. Als we een situatie kennen waar het goed werkt, is het nooit een slecht idee om dat aan andere regio's voor te stellen.

Op dit terrein is Antwerpen in veel gevallen een voorbeeld. Dat is ook zo voor de werving door het onthaalbureau, want we kunnen bijvoorbeeld ook eens kijken naar de cijfers van Gent. We moeten niets opleggen, maar het zou niet slecht zijn om een bepaalde incentive te geven, en zaken die ergens anders worden gerealiseerd ook eens voor te houden aan andere regio's.

Mijnheer Verreycken, u zegt dat in het nieuwe verhaal sanctionering cruciaal is. Voor mij is dat niet zo. Voor mij zijn inburgering en resultaten boeken cruciaal.

We zijn helaas niet bevoegd voor migratie en nationaliteitswetgeving, dus de mensen die zich aanbieden voor inburgering zullen in Vlaanderen blijven. Dat is nu eenmaal zo. Mijnheer Verreycken, u kunt ervan dromen om die mensen bij het minste

De Wever

en geringste te sanctioneren en financieel te stroppen, maar ik denk dat er niet veel geld te rapen valt. Voor mij is dat helemaal niet cruciaal.

Als we weten dat de mensen die het hele inburgeringstraject doorlopen een serieus platform hebben om zich te lanceren, moeten we ervoor zorgen dat ze het ook doorlopen. Daarvoor hebben we stokken achter de deur nodig, maar ik zal de gelukkigste mens ter wereld zijn als die nooit moeten worden gebruikt.

Het combineren van de vraag naar soepelheid met de vraag naar effectieve sancties is voor mij de logica zelf. Als sancties worden toegepast op een heel rigide systeem, loopt alles binnen de kortste keren vast. Dat is wat de mensen op het terrein ervaren.

De mensen in de CBE zijn misschien niet de meest conservatieve van de wereld, maar ze hebben me wel met open armen ontvangen, en ik ben niet de meest progressieve mens van de wereld. Het is niet zo dat daar een cultuur van wantrouwen heerst tegenover de overheid. Ik heb nergens een gesloten deur gezien. Integendeel, ze waren zeer enthousiast dat een parlementslid geïnteresseerd was om de lessen bij te wonen en met de mensen te spreken.

Mijnheer Verreycken, u beseft ook wel dat de informatie dat ze geen cijfers doorgeven alleen aan iemand wordt toevertrouwd als ze overtuigd zijn van de beste intenties van die persoon. Ik neem aan dat dat voor u het belangrijkste politieke feit is. U zult merken dat, gezien ik het tussen haakjes heb geplaatst, mijn inschatting enigszins anders is.

Ik wil een soepel systeem waarbij mensen niet onterecht worden gestraft. De sancties zijn niet bedoeld om mensen te straffen die bijvoorbeeld door het opvangen van kinderen een aantal lessen missen. Sancties zijn bedoeld om manifeste onwil tot integratie of inburgering te bestraffen. We zouden dat met de nationaliteits- en immigratiewetgeving kunnen regelen, maar dat kunnen we niet. Dus moeten we roeien met de riemen die Vlaanderen vandaag al heeft. De logica van soepelheid en sanctionering is geen tegenspraak, maar een logisch vervolg.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, collega's, wat betreft de visie zit ik op dezelfde golflengte als de heer De Wever. Integratie en inburgering zijn in één werkwoord te vatten, namelijk meedoen. Iedereen moet proberen om mensen aan de actieve kant van de samenleving te krijgen en te laten participeren. Voor volwassenen gaat dat op de beste manier door werk te hebben en voor jongeren door het volgen van degelijk onderwijs. Dat is de finaliteit van integratie. Sommigen zien dat als een soort van pseudopolitieapparaat, maar dat is de doelstelling niet. Daar gaat het ook niet om. We werken met mensen die hier wettelijk verblijven, die onze taal niet kennen, geen werk hebben en zinnens zijn om in Vlaanderen een toekomst uit te bouwen. Daarom is het belangrijk om mensen aan de actieve kant van de samenleving te krijgen en ervoor te zorgen dat ze zo snel mogelijk in onze maatschappij worden ingeschakeld.

We zullen die mensen in de toekomst ook nodig hebben. Vlaanderen kent duizenden knelpuntberoepen. Als we elementaire sectoren, zoals de bouw en de zorg, draaiende willen houden, dan hebben die mensen nodig. Mijnheer Verreycken, we zullen nog meemaken dat we in onze oude dag door hen zullen worden verzorgd en daar zullen we dan dankbaar voor zijn.

Als ik wil, kan ik elke avond een uiteenzetting over dit onderwerp houden. Het is een actueel thema. Ik voel dat er een breed draagvlak is voor de filosofie en de beleidslijnen van deze regering, ook bij de allochtonen zelf. Ze zeggen me dat ze moeten stoppen met klagen en zagen. Nu ze hier zijn, moeten ze deelnemen aan onze samenleving. Zeker de jongere generatie is daarvan sterk doordrongen. Ik was nog maar pas minister toen ik een delegatie van de Turkse verenigingen ontving en de voorzitter was een man op hogere leeftijd. Hij zei me dat er één fout was gemaakt, namelijk dat we daar 40 jaar geleden niet mee waren begonnen. Hij was toen jong en kon in zijn eigen gemeenschap perfect overleven. Men was toen met heel andere dingen bezig en als jonge gast stond het niet stoer om te praten over school en opleiding. Niettegenstaande hij zich meer dan behoorlijk in het Nederlands kan uitdrukken, ervoer hij toch nog altijd een gebrek aan talenkennis om bepaalde genuanceerde dingen juist te kunnen

Keulen

formuleren. Dat heeft zijn kansen voor een stuk gehypothekeerd.

Op de cursussen verschijnen dikwijls mensen onaangekondigd. Ze gaan niet naar de gemeente, het onthaalbureau of het Huis van het Nederlands. Vaak gaat het om mensen die getrouwd zijn met een autochtoon en hier een rol willen vervullen. Denk maar aan de vele Thaise en Russische vrouwen die met een Belg zijn gehuwd. Ze zijn bereid om te integreren.

We zijn ook nog maar een jaar bezig. We komen uit een constellatie waarbij we ons binnen de regering moesten verweren omdat het woordje ‘verplichting’ opgenomen was. Er waren twee benaderingen, wat typisch Vlaams is. We hebben niet echt de traditie van het intellectueel debat. Voor de een was dit een vorm van koeioneren en voor de ander was dit ‘not done’. Voor mij is het belangrijk dat mensen aan de actieve kant van de maatschappij terechtkomen. Voor de grootste massa speelt de verplichting ook geen rol omdat ze het uit zichzelf doen. Het is net voor wie het niet automatisch doen, dat de verplichting er is en dat is in hun eigen belang. Ook zij zullen hier een toekomst opbouwen en moeten de opleiding dus volgen. Ze moeten weten hoe onze samenleving werkt, wat de basisregels zijn en ze moeten in staat zijn om te communiceren in onze taal.

Toen ik nog maar pas in functie was als minister van Inburgering heb ik een groot onderzoek bevolen aan het HIVA, het Hoger Instituut voor de Arbeid, verbonden aan de KUL. Momenteel voeren ze een onderzoek waarbij alles wat met inburgering te maken heeft, in kaart wordt gebracht. Ze kijken hoe het zit met loopbaanoriëntatie, de cursussen NT2 en maatschappelijke oriëntatie. Ze gaan na hoe dit in de praktijk werkt, wat de noden en knelpunten zijn. Ze onderzoeken hoe de functionele samenwerking verloopt. Ik vind die nogal log en dat heeft te maken met het feit dat er verschillende ministers aan hebben gewerkt. We moeten de gemeenten nog meer ondersteunen omdat de samenleving in haar diversiteit concreet vorm krijgt op het niveau van de gemeenten, de wijk en de buurt, en niet hier op de ministeries in Brussel. Er wordt onderzocht hoe de Huizen van het Nederlands en de onthaalbureaus werken. Het onthaalbureau was een initiatief van de minister

van Welzijn, het Huis van het Nederlands van de minister van Onderwijs. Nu valt dat allemaal onder één minister en ik moet dan ook proberen om de dingen beter op elkaar af te stemmen. Op het einde van het jaar krijg ik een tussentijds rapport en dat zal een richting aangeven.

Ondertussen is ook de commissie-Bossuyt bezig de cursussen maatschappelijke oriëntatie onder de loep te nemen. Op heel veel plaatsen zijn de cursussen heel praktisch van inslag. Er wordt uitgelegd hoe de stad werkt, wat een stadhuis, een OCMW en de VDAB is. Op andere plaatsen wordt ook uitgelegd hoe de samenleving is opgebouwd en wat de basisregels zijn. Ook Etienne Vermeersch en Rik Torfs maken deel uit van de commissie. Ik geef een voorbeeld. Gelijkheid tussen man en vrouw is een basisregel in onze samenleving. Dat is een principe, maar hoe wordt dat concreet toegepast? Dat betekent onder andere dat een vrouw over de toekomst van haar kinderen beslissingen kan nemen met bindende titel en dat ze ook haar eigen leven kan bestemmen. Ze kan al dan niet kiezen voor het uitbouwen van een carrière. Spijtig genoeg wordt een vrouw voor hetzelfde soort van werk nog altijd minder betaald dan een man. We moeten in de cursus proberen duidelijk te maken wat het principe inhoudt.

Ander voorbeeld is de scheiding tussen kerk en staat. Ik krijg van de moslimgemeenschappen vaak te horen dat we hen hiermee willen viseren. Ik moet dan uitleggen dat de scheiding tussen kerk en staat net aan minderheidsgodsdiensten kansen geeft. Als dat niet zou bestaan, dan hadden we een rooms-katholieke staatsgodsdienst en was er voor hen helemaal geen plaats. Ook in de cursussen moet worden uitgelegd dat dit niet iets vijandigs is. Moslims moeten ook aanvaarden dat er mensen zijn die niet- en andersgelovig zijn.

We hebben de subsidies voor de onthaalbureaus intussen opgetrokken en de cursussen maatschappelijke oriëntatie zullen we uitbreiden naar hoger opgeleiden. De uitbreiding van de doelgroepen maakt deel uit van een aanpassing van het decreet dat in het najaar in de commissie zal worden besproken. We moeten inzetten op iedereen die hier permanent verblijft. In hetzelfde decreet zal ook de inburgering van de buitenlandse bedienaars van de erediensten worden opgenomen. Dat gaat niet alleen over de imams, maar ook over de Kongolese pastoor die hier een parochie komt

Keulen

bedienen. Ook een sanctiemechanisme zal worden opgenomen, zoals administratieve boetes. Er komt ook een luik over hoe we maatschappelijke oriëntatie verder gaan invullen. Het uitgebreide decreet moet operationeel worden in 2006 en we zullen het uitvoerig in de tweede helft van dit jaar bespreken in het Vlaams Parlement .

Ik erger me eraan dat er wordt gezegd dat allochtonen van slechte wil zijn en dat de overheid te laks is. De context is helemaal anders. Sommigen hebben de finaliteit van inburgering helemaal niet begrepen. Ze denken dat het een manier is om te koeioneren, maar dat is niet het uitgangspunt. Het is de bedoeling om de opstap naar onze samenleving te maken.

Mijnheer De Wever, u vroeg of ik uw analyse van de huidige situatie deel. Ja, ik treed uw analyse volledig bij. Dat stemt overeen met de signalen die ik vanop het terrein krijg. Wat dat betreft, zijn we bondgenoten.

Wat betreft de opvolging van de regelmatige deelname in het kader van een inburgeringstraject, hebben de aanbodsverstrekkers geen traditie van een strikte en sanctionerende opvolging van regelmatige deelname van volwassen cursisten. Die mensen komen vaak uit het vormingswerk, het sociaal-cultureel werk. Ik wil terzijde ook even de problematiek van de wachtlijsten aanhalen. Daarop staan ook laaggeletterde autochtone Vlamingen die destijds op veertienjarige leeftijd gestopt zijn met school. Er is geen wachtlijst meer wat betreft de nieuwkomers, maar wel voor oudkomers. Ook Vlamingen die lang in het buitenland hebben gewoond, staan op de wachtlijst voor een taalbad. De lesgevers in de inburgeringscursussen zijn gewend om mensen te motiveren. In het decreet staat ook niet dat ze de afwezigheid moeten melden. Er staat wel dat ze bij drie afwezigheden het onthaalbureau moeten verwittigen die dat dan aan het parket moet melden. Ik vind dat dit veranderd moet worden en dat de leraars de afwezigheden wel moeten melden. Ik kom daarop straks terug.

Dit is precies wat er van de aanbodsverstrekkers gevraagd wordt in het kader van het primaire inburgeringstraject, niet alleen met betrekking tot de verplichte inburgering maar ook met betrek-

king tot de aflevering van inburgeringsattesten. Hieromtrent maakte ik zeer recent afspraken met collega-minister Vandenbroucke – een soort van *modus vivendi* – om tegemoet te komen aan de huidige regelgeving. Deze procedure werd uitgewerkt op aangeven van het Interdepartementaal Projectteam Inburgering en in overleg met de onthaalbureaus, de Huizen van het Nederlands en de aanbodsverstrekkers. De procedure zal binnen afzienbare tijd worden overgemaakt aan alle betrokken partners. Hopelijk kunnen deze afspraken bepaalde onduidelijkheden bij de betrokken actoren wegnemen, en kan er worden gewerkt aan een constructieve aanpak die het vertrouwen tussen docent en cursist in acht neemt. Voor alle duidelijkheid: momenteel is de huidige regelgeving van toepassing

U vroeg of ik bereid ben om na te denken over een verbintenis per module in plaats van per les. In de aanpassing van de regelgeving wordt onderzocht of een andere wijze voor het toezicht op de deelname aan een cursus NT2 mogelijk is en of de bepalingen met betrekking tot de opvolging van regelmatige deelname moeten worden aangepast. Opnieuw laat de huidige regelgeving echter geen andere mogelijkheid toe dan de controle op tweemaal onwettige afwezigheid tijdens het inburgeringstraject.

Er moet eerst een grondige evaluatie plaatsvinden, want alléén een focus op het afleggen van een examen en het daarbij loslaten van de verplichte deelname aan de cursus, zou een grote stap achteruit kunnen zijn. Het zou kunnen meebrengen dat aan nieuwkomers wordt toegestaan om vanuit een betrekkelijk isolement in een voor hen nieuwe samenleving, zich slechts moeten richten op het afleggen van een éénmalig examen. Een Russische kernfysicus, bijvoorbeeld, is perfect in staat om op zichzelf thuis Nederlands te leren via zelfstudie. Hij zou op een examen met brio slagen, maar dat kan de bedoeling niet zijn. Net in de cursus komt hij met de Vlaamse samenleving in contact en leert hij de taal te gebruiken op een actieve manier. Inburgering moet juist gericht zijn op het voorkomen en doorbreken van dit isolement. Deelname aan cursussen en het ontmoeten van andere mensen is minstens zo belangrijk als het slagen voor een examen.

De uitvoering van het inburgeringsdecreet is nog steeds in volle ontwikkeling. Sommige Huizen van

Keulen

het Nederlands zijn nog in oprichting en werkafspraken tussen de partners moeten nog verder worden geconcretiseerd. We hebben al Huizen van het Nederlands in de grootsteden, Antwerpen en Gent. Ik heb vorige week nog de start meege maakt van het huis in Oost-Vlaanderen. In de andere provincies zit men nu in de eindfase, en de bedoeling is om op 1 juli van start te gaan met Huizen van het Nederlands in Limburg, Vlaams-Brabant, Antwerpen en West-Vlaanderen.

Een nieuw beleid brengt nu eenmaal onwennigheid en nieuwe vragen mee. Op bepaalde wrevels kan niet altijd even snel worden ingespeeld waardoor soms argwaan en onwennigheid ontstaan. Het Interdepartementaal Projectteam Inburgering dat op regelmatige basis samenkomt, is het platform waar knelpunten bij de uitvoering kunnen worden gemeld en waar naar een oplossing wordt gezocht. In het team zitten vertegenwoordigers van de administraties Werkgelegenheid, Inburgering, Welzijn en Huisvesting.

Het Interdepartementaal Projectteam Inburgering organiseert om de zes maanden een bijeenkomst met alle coördinatoren van het werkveld om op een structurele manier de knelpunten te registreren en naar oplossingen te zoeken. Het inburgeringsverhaal is een samenwerkingsverband. Het spreekt voor zich dat een optimale samenwerking ook lokaal vertaald moet worden in goede en concrete werkafspraken. Via lokaal overleg kunnen immers het best eventuele specifieke lokale problemen worden gesignaleerd en geremedieerd. Een lokaal en structureel overlegorgaan tussen alle partners betrokken bij het inburgeringsbeleid, wordt momenteel in heel Vlaanderen uitgebouwd, met name in de vorm van de Huizen van het Nederlands.

Alle partners betrokken bij het inburgeringsbeleid – zijnde de aanbodsverstrekkers NT2, de onthaalbureaus en de VDAB – hebben als verplichte leden in de bestuursorganen van de Huizen van het Nederlands zitting en maken als het ware de huizen uit. Naarmate de werking ervan verder wordt uitgebouwd, kunnen ze de rol van lokaal en structureel overlegplatform – ook in het kader van inburgering – ten volle opnemen. Het lijkt me dan ook overbodig om naast deze Huizen van het

Nederlands, een bijkomend overlegorgaan op te richten.

We zijn bezig met het opzetten van een cliëntvolgsysteem. Daarmee komen we tegemoet aan uw fundamenteel probleem, namelijk het doorgeven van aanwezigheden. Dit zou in het najaar operationeel kunnen worden. Het hoort erbij dat er wordt geregistreerd. Waar loopt het vandaag mank? De communicatie tussen de onthaalbureaus en de Huizen van het Nederlands verloopt optimaal. Tussen de aanbodsverstrekkers en de Huizen van het Nederlands verloopt die niet zo optimaal en we moeten zorgen dat dit verbetert. Ik denk dat de aanbodsverstrekkers stilaan mee zijn in onze visie. Ze hadden het moeilijk met het ‘koeioneren’ van mensen, maar dat is absoluut niet de bedoeling. Ik heb uitgelegd dat we mensen aan de actieve kant van de samenleving willen brengen, en ze raken steeds meer doordrongen van de positieve filosofie. De tijd is in deze onze bondgenoot.

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de minister, mijn lichaamstaal is minder uitgesproken dan die van mevrouw Berx, anders had ik ook gedurende het merendeel van uw betoog ‘ja’ geknikt. Zeker in uw inleiding kan ik me terugvinden. Het is duidelijk dat we deze zaak fundamenteel op dezelfde manier benaderen. U hebt semantisch de juiste weg gevonden en dat is niet eenvoudig in een zeer gepolariseerd debat.

Ik pleit niet voor het loslaten van de aanwezigheidstoets, maar wel voor een soepelere benadering per module. Men zou een aantal aanwezigheden moeten halen vooraleer te mogen deelnemen aan de evaluatie. U hanteert daarover blijkbaar dezelfde visie, dus zal dat wel loslopen.

Wat het structureel overleg betreft, zie ik ook heel veel in de Huizen van het Nederlands. Het is ook daar in Antwerpen dat het fysiek gebeurt en dat men door de ontmoetingen heel korte lijnen heeft ontwikkeld met elkaar. Dat is essentieel. Ik ga ermee akkoord dat er niet nog iets extra nodig is, maar dat het voorbeeld van het Huis van het Nederlands in Antwerpen moet worden opgevolgd om anderen duidelijk voor ogen te houden dat het zo kan, dat het geen bijkomende verplichting

De Wever

ting is, maar dat het wel zeer probleemoplossend kan werken.

Ik heb het hele veld afgedweild en ben niemand tegengekomen die tegen de verplichting is. Het hele veld is pro verplichting. (*Opmerkingen van de heer Rob Verreycken*)

Dat is absoluut niet nieuw. Ik neem aan dat u de sector niet kent en dat u daar niet mee praat, maar ik doe dat wel. Zoals de minister ook aangeeft, is het decreet met de nodige argwaan onthaald maar de geesten zijn enorm in beweging. Ik heb vastgesteld dat men pro verplichting is en in blijde verwachting van het nieuwe decreet dat binnen de doelgroep de verplichting zal uitbreiden. Er wordt expliciet gesproken over de gezinsvormers en de gezinsherenigers, die nu door een systeem waarbij er geen verplichting is, vaak niet worden gestimuleerd door de omgeving om ook echt te komen. Dit is zeker zo bij de historische migrantengemeenschappen waardoor er een structurele kansarmoede wordt gecreëerd die van generatie op generatie wordt doorgegeven.

Ik ben niemand op het veld tegengekomen die dat tegenspreekt, integendeel, dit wordt bevestigd. Men wil de uitbreiding van de groep en is vragende partij voor bijkomende middelen die nodig zullen zijn om de grotere instroom op te vangen. Het is niet meer dan logisch dat, wanneer er meer mensen les moeten krijgen, er meer geld nodig is. Er zijn mensen die willen investeren in mensen, die geloven in mensen en kansen willen geven, en er zijn er anderen. Ik weet in welk kamp ik sta, mijnheer Verreycken. U kunt afleiden uit het krantenartikel dat voor u ligt, dat er een serieuze uitval is, maar we zijn pas een jaar bezig. We zijn naar mijn aanvoelen veel te laat begonnen. Alle historische problemen die we nu hebben met migrantengemeenschappen en alle samenlevingsproblemen hebben we zelf gecreëerd door nooit een beleid te voeren. Er is nooit een enigszins doordacht migratiebeleid gevoerd, noch een onthaalbeleid of inburgeringsbeleid. Dan is het mijns inziens fundamenteel onethisch deze problemen op te lossen ten koste van de groep die we zelf in deze positie hebben gebracht. We zullen de problemen moeten uitzweten. Als we een les kunnen trekken uit het verleden, is het dat we het vanaf nu beter moeten doen voor de mensen die nog altijd komen, hier

een bestaan opbouwen en hier sowieso zullen blijven.

Ik ben samen met u vragende partij om het migratiebeleid eens te bekijken en dus ook aan de kranen te werken. Vlaanderen moet opdweilen wat er uit de kraan komt, zonder dat we het debiet kunnen bepalen, de temperatuur of wie er komt. Mijnheer de minister, u moet op één been dansen, dat is een fundamenteel probleem. We kunnen er over klagen en zagen, en ik voel dat ik nu aan het afglijden ben in die richting, dus ik ga er onmiddellijk mee ophouden. Ik vind het constructiever te doen wat we kunnen met de middelen die er zijn. Ik ben dus zeer tevreden met uw antwoord.

De voorzitter: De heer Verreycken heeft het woord.

De heer Rob Verreycken: Ik moet toegeven dat de N-VA en de heer De Wever ongetwijfeld gelijk hebben wanneer ze in hun nota besluiten, verwijzend naar een samenleving in diversiteit, met de zin: 'De N-VA gelooft erin'. Zeker wanneer ik de inleidende beschouwingen van de minister en de heer De Wever beluister, spreken we eigenlijk niet over politiek of een beleid, maar over een geloof, een religie. De heer Fortuyn heeft dat de multiculturele religie genoemd, met een kerk en hogepriesters. Dan zitten we niet meer in een politiek debat, maar zitten we met dogma's en mantra's en dan wordt het heel moeilijk.

De heer De Wever zegt dat de inburgering is gericht op mensen die hier gekomen zijn om te blijven. Ik verwijs naar uw cijfers die zeggen dat 40 procent van de cursussen Nederlands wordt gegeven aan asielzoekers die nog geen definitieve verblijfsvergunning hebben gekregen en waarvan op basis van de cijfers van de Raad van State bekend is dat 7 tot 8 op de 10 een bevel krijgt om het grondgebied te verlaten. Er wordt dus massaal geld gepompt in taallessen voor asielzoekers die nog maar louter ontvankelijk zijn verklaard en niet zullen blijven. Dat is een feit, dat is realiteit, en al het gedoe daarrond is religie, zijn mantra's en dogma's.

Ik onthoud uit deze vraag dat er een erkenning is dat een partner op het terrein weigert cijfers door te geven en dus flagrant ingaat tegen het decreet. Ik noteer dat u zegt, mijnheer De Wever, dat een sanctie voor u niet cruciaal is. Dat is ook een

Verreycken

nieuw feit, wat ik heb altijd begrepen dat zowel voor de VLD als voor de N-VA de sanctionering in het inburgeringsdecreet essentieel is. Ik neem daarvan akte. Ik blijf alleszins ons standpunt verdedigen: de sanctie is wel cruciaal, en moet worden toegepast. Ook moet er op worden toegezien dat het veld, waar een groot aantal mensen opstandig zijn en onwillig zijn om cijfers door te geven, verplicht moet worden om de correcte cijfers aan de Vlaamse overheid door te geven zodat de sancties die in het decreet door het parlement zijn vastgelegd, kunnen worden toegepast.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik heb gehoord dat het resultaat en de inburgering cruciaal zijn en dat de sanctie geen doel op zich is maar een instrument om de inburgering te bereiken. Als u opmerkingen wilt geven, mijnheer Verreycken, luister dan goed naar wat er wordt gezegd.

Dat zoiets het best in het Huis van het Nederlands gebeurt en dat het overal structureel moet gebeuren, zit gewoon vervat in het decreet dat we hebben goedgekeurd. Daar staat heel duidelijk dat het net diegenen zijn die in de raden van bestuur en in de algemene vergadering van het Huis van het Nederlands zitting hebben. Het probleem is dus ook structureel ondervangen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Verreycken, hoe u het draait of keert, die mensen zijn hier en zullen hier blijven. De tweede en derde generatie, en soms zelfs al de vierde generatie, dat zijn Vlamingen. Die mensen zullen misschien u en ik in onze oude dag moeten verzorgen. Deze mensen zullen onze samenleving mee draaiende moeten houden en hun verantwoordelijkheid moeten opnemen.

Het uitbreiden van de doelgroep wordt geheroriënteerd naar degenen die hier permanent blijven, onze taal niet kennen en geen werk hebben, met name naar gezinsvormers en gezinsherenigers en buitenlandse bedienaars van de erediensten. Ik was nog twee categorieën oudkomers vergeten, namelijk degenen die hier langer zijn dan een jaar

en geen werk hebben en ons onderwijs niet hebben gevolgd en oudkomers met schoolgaande kinderen die ons onderwijssysteem niet hebben gevolgd. Voor de eerste categorie zullen hun kansen om werk te vinden door het kennen van de taal vergroten en voor de tweede categorie om de schoolcarrière van hun kinderen positief te beïnvloeden. Via een aangepast traject kan deze mensen worden uitgelegd hoe belangrijk onderwijs is in onze samenleving en hoe dat de toekomst van die generatie kan bestemmen. We stellen vandaag vast dat kinderen van die groepen overmatig aanwezig zijn in het beroepsonderwijs en in het bijzonder onderwijs terwijl ze intrinsiek dezelfde talenten hebben. We willen proberen ongelukken te voorkomen of de inburgering niet weer met een generatie uit te stellen.

Ik ben de eerste om toe te geven dat het allemaal nog niet perfect is. We komen al van gigantisch ver en we zijn nu bezig met achterstand inlopen. Er is nog heel veel werk te verzetten, want de structuren worden nu pas operationeel. Voor mij is dat een revelatie want wie aan politiek doet, doet dat vanuit de bekommernis om iets te doen voor de samenleving. In deze sector is het nog mogelijk zich voor honderd percent politiek uit te leven en te proberen om voor een grote groep in onze samenleving ervoor te zorgen dat die aansluiting krijgt bij de rest, in het belang van die groep maar ook in het belang van de rest van de samenleving. Het draait om samen leven.

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de voorzitter, de kritiek van de heer Verreycken is niet geheel onterecht. In het decreet de verplichting richten op asielzoekers, is een beetje de wereld op zijn kop zetten, want de groepen die bij uitstek hier blijven, namelijk de gezinsvormers en -herenigers, zouden de eerste target moeten zijn voor een verplichting.

We leven echter niet in de eenvoudigste der werelden; we hebben met de belangrijkste landen van herkomst veertig jaar geleden bilaterale verdragen gesloten die het ons niet zo eenvoudig maken en vanuit een heel andere finaliteit en bedoeling zijn gesloten. Ze waren niet voorzien op wat er zou gebeuren met de tweede en derde generaties. De gezinsherenigingen en -vormingen hebben nog altijd plaats. Een van de belangrijkste parameters om te zien of integratiebeleid succesvol is, is het

De Wever

aantal interculturele huwelijken. Wat dat betreft, is de situatie dramatisch en zijn we helemaal niet op de goede weg. Er is een cascade-effect van migratie die eigenlijk nooit bedoeld was en waar er legistiek een paar probleempjes zijn op te lossen. Wat de asielzoekers betreft, zouden we de zaak kunnen omdraaien en de gezinsvormers en -herenigers verplichten en de asielzoekers uit de verplichte doelgroep smijten, want in 90 percent van de gevallen moeten die het grondgebied verlaten.

Mijnheer Verreycken, samen met u ben ik vragende partij om ook de hele asielprocedure eens grondig te bekijken samen met de migratie- en nationaliteitswetgeving. U weet ook dat het federale bevoegdheden zijn. Tot zolang ben ik fundamenteel een pragmaticus en geen dogmaticus zoals u meent te geloven. Ik ga uit van de realiteit en die is dat die mensen hier jaren blijven. Ze kunnen de procedures rekken, desnoods met dilatoire rechtsmiddelen, dat is nu eenmaal zo. Die mensen hebben kinderen die hier naar school gaan en pedagogisch moeten worden ondersteund. Op het moment dat ze een bevel tot uitzetting krijgen, is er meestal al een actiecomité dat zegt dat deze of gene hier niet weg mag. De realiteit is dat deze mensen blijven, legaal of illegaal. Zolang die realiteit bestaat, ben ik er vragende partij voor om de inburgering te behouden. Het zal nooit kwaad kunnen te investeren in die mensen. Dat is een kwestie van menslievendheid die je nu eenmaal hebt of niet hebt.

Ik ga van mijn hart geen moordkuil maken, mijnheer Verreycken. Ik luister naar wat u zegt en ik probeer daarop te antwoorden. Ik heb daarentegen de indruk dat als u mijn woorden beluistert, ik evengoed tegen de gordijnen kan spreken. Als er iemand in deze commissie met mantra's werkt en een soort van religieuze kapstok in zijn hoofd heeft waar hij alles aanhangt, ook al is het totaal anders bedoeld en ik twee of drie keer zeg hoe ik het wel bedoel, bent u het wel. Zo is het erg moeilijk discussiëren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart De Wever tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de afbakening van de doelgroep van het inburgeringsbeleid

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Wever tot de heer Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de afbakening van de doelgroep van het inburgeringsbeleid.

De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de minister, deze vraag gaat weer over hetzelfde thema. Ik stel u daar veel vragen over, maar ik heb daar geen andere bedoeling mee dan uw bevoegdheid onder de aandacht te houden en u op een constructieve manier suggesties te doen.

Mijn vraag betreft de doelgroep van het inburgeringsbeleid die u beter kent dan ik, en die bepaald is in het inburgeringsdecreet. Een klein deel van de nieuwkomers is verplicht tot inburgering. Ik heb de laatste weken gemerkt hoe moeilijk het is zicht te krijgen op om hoeveel mensen het eigenlijk gaat, ik schat het op ongeveer 25.000. De mensen van de administratie zeggen, vertrouwelijk uiteraard, dat het een ramp is om precies te weten te komen hoeveel het er zijn. Ik vind dat hallucinant. We zijn al zovele jaren bezig en de kiezer geeft ons ook het signaal dat hij deze problematiek belangrijk vindt, misschien niet op de meest constructieve manier, maar we moeten dat toch respecteren. Op dit moment kunnen we echter nog niet vaststellen hoeveel mensen er jaarlijks in Vlaanderen binnenkomen. De meesten ressorteren alleszins onder de doelgroep van het decreet en zijn welkom in het inburgeringsbeleid en welkom om een inburgeringscontract te tekenen.

De vraag is hoe we dit operationaliseren. We moeten die mensen uitnodigen om naar een onthaalbureau te komen waar men de weg zal wijzen naar de aanbieders, naar het Huis van het Nederlands voor de Covar-test enzovoort. Dit werkt aan de hand van de zogenaamde CEVI-lijsten die door de Federale Overheidsdienst voor Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie worden opgemaakt aan de hand van Rijksregisternummers. Die worden doorgestuurd, tegen betaling nota bene, naar de gemeenten en

De Wever

onthaalbureaus die dan met die lijsten oproepingsbrieven kunnen versturen. Een klein derde van die nieuwkomers komt daar ook echt op af. Ik zou graag weten wie die tweederde anderen zijn, maar dat is het voorwerp van andere vragen.

Het probleem dat ik wil aankaarten, zijn de CEVI-lijsten. Ze zijn allesbehalve sluitend, er is een aanzienlijke foutenmarge. De nieuwkomers worden door de federale administratie, die de lijsten opmaakt, in vier categorieën van inburgering ingedeeld. Categorie INB 1, zijn de verplichten, namelijk nieuwkomers die behoren tot de doelgroep en verplicht zijn; categorie INB 2, de rechthebbers, behoren tot de doelgroep en zijn niet verplicht en worden uitgenodigd; categorie INB 3 zijn nieuwkomers die tot de doelgroep behoren maar waarvan op het eerste zicht niet duidelijk is of ze verplicht of rechthebbend zijn, wat door het nieuwe decreet duidelijker wordt; categorie INB 4 zijn nieuwkomers waarvan we niet weten of ze tot de doelgroep behoren of niet.

Ik heb in detail de cijfers voor de stad Antwerpen. Op 6.854 nieuwkomers die gedurende het afgelopen jaar zijn binnengekomen in de verschillende groepen, telt de laatste groep niet minder dan 1.880 mensen. De federale administratie geeft 1.880 namen door waarvan ze niet eens weet of het gaat om mensen die worden gevisieerd of niet. Dat is een kwart van alle nieuwkomers, wat onaanvaardbaar is.

De gevolgen zijn er naar. Volgens mijn eigen schattingen roepen de onthaalbureaus 10 percent mensen op die niet opgeroepen moeten worden. Het gaat bijvoorbeeld over studenten die hier een jaar komen studeren en niet onder het decreet vallen. Ze worden wel naar een onthaalbureau gestuurd om daar vast te stellen dat het onterecht was. Qua rompslomp, administratieve belasting en onterechte besteding van middelen kan dat wel tellen als je weet over wat een grote groep nieuwkomers het gaat.

In afwachting van een heleboel andere vragen die ik heb ingediend over de problematiek van de doelgroep, heb ik de volgende vragen. Mijnheer de minister, klopt het wat ik u hier kom vertellen? Worden die CEVI-lijsten opgesteld door de bewuste federale dienst? Wat moeten we daarvoor

betalen? Het is wel niet uw bevoegdheid, maar u wordt er wel mee geconfronteerd: hoe kan die foutenmarge worden teruggedrongen?

Terloops nog de vraag of u mensen met de Nederlandse nationaliteit niet uit de doelgroep kan gooien. Het gaat over de grootste migrantengroep. Men kan er lang over discussiëren of Nederlanders moeten inburgeren in Vlaanderen, maar laten we van ons hart een steen maken en ervan uit gaan dat het niet nodig is en dat ze over voldoende kennis van het Nederlands beschikken om op eigen kracht de oriëntatie van onze samenleving te doorgronden. Ik moet erbij zeggen dat ik op zaterdagavond in Antwerpen er niet altijd van overtuigd ben dat hen dat ook lukt. Het is echter een groep die vaak terugkeert naar Nederland en niet de bedoeling heeft hier een bestaan op te bouwen, gelukkig maar. Zou het geen interessant idee zijn om hen eruit te smijten? Die mensen worden allemaal opgeroepen naar onthaalbureaus, dat heeft geen enkele zin. Bent u het hiermee eens en zult u dit probleem oplossen?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we hebben onze eigen bevoegdheid inzake inburgering en we zijn voor een aantal zaken afhankelijk van de federale overheid, meerbepaald voor het doorsturen van die lijsten. Bepert het contact met de federale regering en de federale verantwoordelijken zich tot het betalen van die lijsten of is er ook een minimaal politiek overleg over hoe het federale beleid op het Vlaamse beleid kan worden afgestemd? Of zitten we nog in de fase waarbij de federale overheid zegt niets te maken te hebben met het Vlaamse inburgeringsbeleid, en alleen de lijsten geeft, misschien wel met tegenzin want we moeten ervoor betalen, zonder politiek overleg. Overleg zou mijns inziens de zaak in zijn geheel ten goede komen. Ik verwacht geen gedetailleerd antwoord, ik zou het wel op prijs stellen mocht u daar in algemene zin op ingaan.

De voorzitter: De heer Verreycken heeft het woord.

De heer Rob Verreycken: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil van de vraag van de heer De Wever over de doelgroep van het inburgeringsbeleid, opnieuw in combinatie met de recen-

Verreycken

te nota en verklaringen van de N-VA, gebruik maken om vast te stellen dat de analyse die de N-VA maakt, een jaar na intreding, exact dezelfde is als deze die het Vlaams Belang een half jaar geleden heeft gemaakt, toen wij met onze evaluatienota kwamen. N-VA komt uit op een percentage van ongeveer 10 percent van de doelgroep die aanvankelijk vooropgesteld wordt die bereikt wordt door het inburgeringsbeleid. Onze raming kwam uit op 7,6 percent. N-VA is iets voorzichtiger in haar conclusies, namelijk dat er te weinig nieuwkomers inburgering ondergaan. Een beleid dat maar 10 percent bereikt van het aantal mensen dat aanvankelijk was vooropgesteld, kan terecht een totale mislukking, een absolute flop worden genoemd.

Een beleid dat slechts 10 percent van de doelgroep bereikt, is weggegooid geld.

Ik had begrepen dat een uitbreiding van de doelgroepen een absolute prioriteit was. Dat stond ook al in het regeerakkoord. Dat werd keer op keer aangekondigd. U hebt het net vermeld, er zou een aanpassing van het decreet op komst zijn. Kunnen we daarover meer uitleg krijgen? Wanneer komt die uitbreiding er eindelijk? Wanneer worden gezinsvormers en -herenigers toegevoegd aan de verplichte doelgroep? Er werd net terecht naar verwezen. We hebben destijds gehoord dat er allerlei juridische bezwaren bestaan, in verdragen en zo. Zijn die opgeheven? Hoe denkt u dat aan te pakken en vooral wanneer?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Dames en heren, ik kom zelf uit een gemeente waar Nederlanders thuis zijn. Lanaken telt 24.500 inwoners waarvan 5.200 van Nederlandse nationaliteit. Wellicht heeft geen enkele andere Vlaamse gemeente verhoudingsgewijze zoveel Nederlandse inwoners.

Hoe gaat het er in de praktijk aan toe? In het oorspronkelijke decreet werkten we met andersstaligheid. Dat werd er met een amendement uitgehaald omdat dit heel moeilijk definieerbaar is. Zelfs experts kunnen niet zeggen wat andersstaligheid precies is. Wie dialect spreekt, is eigenlijk ook anderstalig. We hebben uiteindelijk gekozen voor de nationaliteit: alle niet-Belgen vormen de doelgroep. Daar zitten natuurlijk heel veel recht-

hebbenden bij. Sommigen verliezen het verschil tussen rechthebbend en verplicht nogal eens uit het oog.

De Nederlanders in Lanaken krijgen een brief van de gemeente: 'Geachte mevrouw, mijnheer, Net als in Nederland krijgen nieuwkomers in Vlaanderen een inburgeringstraject aangeboden. Zo'n inburgeringstraject bestaat uit cursussen Nederlands, zijnde Nederlands als tweede taal, maatschappelijke oriëntatie, loopbaanoriëntatie en individuele begeleiding. Cursisten krijgen een aanbod op maat aangeboden waardoor men niet altijd alle onderdelen ervan dient te volgen. Als onderdeel van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, de befaamde EER, bent u niet verplicht tot het volgen van een dergelijk inburgeringstraject. U hebt er echter wel recht op. Mocht u hiervan willen gebruik maken, dan kunt u zich op het onthaalbureau aanmelden.' – dan volgt het adres van het onthaalbureau – 'Hoogachtend, namens het college van burgemeester en schepenen.'

Daarmee zijn de Nederlanders op de hoogte van hun recht. Of ze daarvan gebruik willen maken of niet, dat is hun keuze. Taal is voor hen zeker geen probleem, maatschappelijke oriëntatie evenmin, maar wat wel interessant kan zijn is de loopbaanoriëntatie. Sommige opleidingen zijn hier anders, ze zouden zo beter aansluiting op de arbeidsmarkt kunnen vinden. Dit is gewoon een mededeling. We zijn niet plots gestart met heel veel tijd en geld te investeren in de inburgering van Nederlanders. Dat is niet aan de orde. We kunnen hen niet uitsluiten op basis van nationaliteit. Dan zouden we discrimineren. Dit is een praktische oplossing

Asielzoekers zouden volgens het nieuwe decreet rechthebbend worden, mijnheer Verreycken. Ik heb het u al 77 keer verteld. Het nieuwe decreet treedt vanaf volgend jaar in werking. We zullen het eerst in deze commissie en in het parlement bespreken.

Helaas moet ik samen met u vaststellen, mijnheer De Wever, dat een dergelijke foutenmarge of 'grijze zone' wel degelijk bestaat bij de opmaak van de adressenlijsten 'nieuwkomers'. Dit is niet nieuw voor mij en mijn administratie. Het probleem is al langer gekend en er wordt onderzocht hoe hieraan geredigeerd kan worden. Uw voorstelling van de wijze van opmaak van de CEVI-lijsten is evenwel

Keulen

niet volledig juist, vandaar dat ik deze kort zal toelichten en verduidelijken.

Bij de FOD Binnenlandse Zaken, Rijksregister, wordt maandelijks door mijn administratie een 'extractie nieuwkomers' besteld en dus niet bij de FOD Maatschappelijke Integratie. Deze extractie uit het Rijksregister wordt opgemaakt door het toepassen van selectiecriteria op basis van leeftijd, nationaliteit, verblijfplaats, aard en termijn van het verblijfsdocument en de fase in de asielprocedure. Dit gebeurt maandelijks om de nieuwe inschrijvingen van vreemdelingen in het Rijksregister op korte termijn te kunnen opvolgen.

Het Centrum voor Informatica NV leest de 'tape' van het Rijksregister in en zet deze om in 'puntkomma gescheiden bestanden'. CEVI splitst in lijsten op: de nieuwkomers per maand per gemeente, en verdeelt deze elektronische adressenlijsten, de CEVI-lijsten, per mail naar alle Vlaamse gemeenten.

Om de wervingstaak van de gemeenten te vereenvoudigen, gaf mijn administratie aan CEVI de opdracht in deze lijsten een code toe te voegen om aan te duiden of iemand verplicht is of niet. We hebben de inburgeringscodes 1, 2, 3 en 9. De aanduiding 'verplicht of niet' gebeurt op basis van nationaliteit, verblijfsstatuut en nationaliteit van de echtgenoot, hiervoor dienen de codes INB1 en INB2. De aanduiding of iemand met relatieve zekerheid tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid behoort, gebeurt op basis van het verblijfsstatuut, hiervoor dienen de codes INB3 en INB9. Er wordt met andere woorden geen nieuwe informatie toegevoegd, enkel in groepen ingedeeld. Deze codes werden dus aangereikt door de administratie ter facilitering van de gemeenten. CEVI vzw is een intercommunale waarin gemeenten en provincies zitten. CEVI vzw besteedt aan CEVI NV de uitvoeringstaken uit.

De CEVI-lijsten worden opgesteld in opdracht van de Vlaamse overheid op basis van de gegevens uit het Rijksregister. De opdracht voor de elektronische omzetting in adressenlijsten werd uitbesteed aan CEVI NV. De Vlaamse administratie beschikt namelijk niet over de apparatuur om 'tapes' van het rijksregister in te lezen. De

CEVI-lijsten vallen met andere woorden onder mijn bevoegdheid.

De 'extractie nieuwkomers' komt uit het Rijksregister. Het Rijksregister valt onder de bevoegdheid van de federale minister van Binnenlandse Zaken, de heer Dewael. De selectiecriteria voor de opmaak van de 'extractie nieuwkomers' werd opgemaakt door mijn administratie in samenwerking met juristen vreemdelingenwetgeving en technische specialisten betreffende de 'informatietypes' in het Rijksregister.

Dit kost veel geld. Een extractie uit het Rijksregister kost per maand 10.117 euro. Dat is het officiële tarief volgens een KB van 2 april 2003. Een verwerking van deze extractie door CEVI NV kost per maand 6.381 euro. De huidige overeenkomst loopt tot 31 juli 2005. In de loop van juni zal een onderhandelingsprocedure worden opgestart om na te gaan of de huidige gunning van deze opdracht prijs- en marktconform is. Er werd voor deze mogelijkheid 'rijksregister-CEVI' gekozen omdat het alternatief een hoge personeelskost betekent bij de betreffende diensten Bevolking en Vreemdelingen van alle Vlaamse gemeenten. Daarom doen wij al een gedeeltelijke voorselectie. De juiste indeling per categorie gebeurt door het onthaalbureau. Dat filtert de lijsten.

Vooraf code INB9 vormt de grijze zone. Code INB9 wordt gegeven aan personen die uit het rijksregister geselecteerd worden op basis van de eerste verwerving van het verblijfsdocument 'Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister'. Dit is een witte kaart. Dit kan een indicatie zijn dat het een nieuwkomer betreft: geregulariseerden, slachtoffers mensenhandel, niet-tijdelijke arbeidsmigranten, en dergelijke. Er is een probleem: ook studenten en tijdelijke arbeidsmigranten krijgen een witte kaart en deze behoren niet tot de doelgroep. Ze kunnen niet gedeselecteerd worden omwille van ontbrekende of onbetrouwbare gegevens in het Rijksregister. Deze personen krijgen ook de code INB9, en veroorzaken dus ruis in deze groep. We kunnen dus niet garanderen dat alle geselecteerde personen tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid behoren.

De studenten en de tijdelijke arbeidsmigranten blijven wel rechthebbend. Er zijn vandaag bijvoorbeeld Spanjaarden die op universitaire talentcentra, bij CBE's of CVO's cursussen Nederlands

Keulen

NT2 volgen, maar ze zitten niet in de verplichte doelgroep.

Een mogelijke oplossing is het organiseren van controle van deze groep door de gemeente, en de werving pas op te starten na de controle. Gelet op de grote takenlast van de diensten Bevolking en Vreemdelingenzaken, werd er door de Vlaamse Regering tijdens de vorige legislatuur voor gekozen om de controle op de doelgroepbepaling te laten gebeuren door het onthaalbureau en niet door de gemeente. Het gevolg hiervan is dat personen die niet tot de doelgroep van het inburgeringsbeleid behoren zich aanmelden bij het onthaalbureau. Mijnheer De Wever, u verwijst naar de 10 percent bij PINA, wat betekent dat 90 percent wel tot de doelgroep behoorde.

De onthaalbureaus verwijzen de personen die niet tot de doelgroep behoren eventueel door naar de andere partners van het samenwerkingverband, het Huis van het Nederlands of de VDAB, zodat kan worden voldaan aan hun informatievraag. Dat kunnen we beschouwen als een vorm van begeleiding van de personen die nieuw zijn in Vlaanderen en in een nieuwe leefomgeving terecht komen.

Mijnheer De Wever, op uw vraag over de Nederlanders heb ik al een antwoord gegeven, maar er is altijd het gelijkheidsbeginsel. Als we mensen op basis van hun nationaliteit wel of niet opnemen, krijgen we te maken met bepalingen inzake discriminatie, en zouden alle goede bedoelingen wel eens op niets kunnen eindigen.

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de minister, ik zal de feitelijke correcties en gegevens over de opmaak en het gebruik van de CEVI-lijsten rustig analyseren.

U zegt dat de Nederlanders eventueel kunnen genieten van loopbaanoriëntatie. U zult samen met mij vaststellen dat bij de centrale intake ook de VDAB betrokken is. Ik kan me niet voorstellen dat Nederlanders loopbaanoriëntatie zullen krijgen. Ze zullen door de VDAB onmiddellijk voor arbeidsopleiding worden geselecteerd. In de

meeste gevallen zullen ze zelf wel in staat zijn om de weg naar de VDAB te vinden.

Ik heb tijdens alle bezoeken die ik heb afgelegd nooit een Nederlander ontmoet in een klas. Ik denk dat het overbodige moeite is om ze allemaal aan te schrijven, maar ik hou rekening met uw argumenten en zal ze bekijken.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, uit het feit dat u niet specifiek op mijn vraag hebt geantwoord, kan ik afleiden dat de verhouding tussen de federale overheid en de Vlaamse Regering zich beperkt tot het aanbieden van een product door de ene partij en het betalen door de tegenpartij.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Gatz, dat is ook zo. Ik zie minister Dewael wel eens, en we praten daarover, en op korte termijn zullen we ook met de kabinetsmedewerkers die met de materie bezig zijn rond de tafel zitten. Het gaat natuurlijk over een federaal ministerie en een gemeenschapsbevoegdheid.

In Wallonië bestaat deze thematiek helemaal niet. Ik denk dat er daar aanvankelijk zelfs argwaan was, maar dat is vandaag wel verdwenen. Wallonië is er niet mee bezig, want het thema leeft niet. Als federaal moet worden opgetreden, is de situatie anders dan wanneer we met een exclusieve gemeenschapsbevoegdheid te maken hebben.

Zowel met minister Dewael als met minister Onkelinx – voor de moslimexecutieve – is de samenwerking goed. Als we een onderhoud vragen, blijkt dat men ons wil helpen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Cathy Berx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de invoering van een gedifferentieerd aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing in het kader van het globaal fiscaal pact

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Berx tot de heer Keulen, Vlaams

Voorzitter

minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de invoering van een gedifferentieerd aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing in het kader van het globaal fiscaal pact.

Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de minister, u bent niet alleen minister van Inburgering en Wonen, maar ook van Stedenbeleid. Het is nog steeds alle hens aan dek om steden meer aantrekkelijk te maken, in het bijzonder voor gezinnen met een behoorlijk inkomen, liefst uit arbeid.

Het aantal mensen in steden dat moet leven van een vervangingsinkomen is verhoudingsgewijs nog altijd bijzonder groot.

Het aantrekkelijker maken van wonen in de steden doen we in eerste instantie met het aanbieden van voldoende woningen op maat van de gezinnen, met een goede en veilige omgeving, maar ook met fiscaliteit.

In het regeerakkoord en in de beleidsnota Stedenbeleid wordt gesproken over een globaal fiscaal pact met de steden, gemeenten en provincies. Dat pact zou de mogelijkheid bieden om een gedifferentieerd aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing te innen binnen een gemeente. Dat geeft lokale besturen de mogelijkheid om differentiatie door te voeren, als stimulans voor achtergestelde wijken. Het kadastraal inkomen in deze wijken is vandaag dikwijls hoger dan het kadastraal inkomen in beter gesitueerde buurten.

Mijnheer de minister, in 1975 gebeurde de laatste perequatie van de kadastrale inkomens. We zien dat in sommige wijken het kadastraal inkomen vrij laag was. In die wijken werd geïnvesteerd of werden investeringen gestimuleerd, maar het kadastraal inkomen blijft laag. Omgekeerd zijn er een aantal wijken waar het kadastraal inkomen toen vrij hoog was – omdat het florissante wijken waren –, maar inmiddels zijn het meer kansarme buurten geworden.

Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat u Antwerpen ondertussen kent. U moet maar eens door de Dambruggestraat of de Offerandestraat lopen.

Handelspanden daar hebben een fenomenaal hoog kadastraal inkomen. Voor de mensen in die buurt is dat een groot probleem.

De discrepantie tussen het kadastraal inkomen en de aantrekkelijkheid van de buurt heeft een nefaste impact op de aantrekkelijkheid van wijken voor mogelijke bewoners met een sociaal-economisch beter profiel. Een gedifferentieerd aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing zou de aantrekkelijkheid van bepaalde stedelijke gebieden kunnen verhogen. Mijnheer de minister, bij de bespreking van de beleidsnota Binnenlandse Aangelegenheden hebt u terecht gezegd dat dat ook van toepassing is voor dorpskernen.

Een structurele oplossing blijft natuurlijk de correcte aanpassing van de kadastrale inkomens, maar dat is een federale materie. De federale overheid heeft laten weten dat ze daar op dit ogenblik geen vragende partij voor is.

Mijnheer de minister, bij de bespreking van de beleidsnota Binnenlandse Aangelegenheden hebt u beklemtoond dat differentiatie goed is, maar u stelde ook dat de realisatie van de fiscale maatregelen op een aantal praktische en wettelijke bezwaren stuit. Voor de uitwerking van het modelreglement inzake differentiële opcentiemen op de onroerende voorheffing moet overleg worden gepleegd met Cipal, dat over de nodige gegevens beschikt.

Mijnheer de minister, welke timing volgt u voor de uitwerking van het globaal fiscaal pact, in het bijzonder voor wat betreft de mogelijkheid voor de gemeenten om een gedifferentieerd aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing in te voeren?

Werd er al een modelreglement uitgewerkt? Zo ja, wat zijn de krachtlijnen ervan? Zo nee, wat zijn de praktische en wettelijke bezwaren voor de realisatie van het fiscaal pact? Zal het aan de steden en gemeenten zelf worden overgelaten om te bepalen hoeveel opcentiemen op de onroerende voorheffing ze in de verschillende wijken willen heffen?

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, ik ben natuurlijk ook een grote voorstander van een globaal fiscaal pact, maar we weten allemaal dat het

Gatz

geen gemakkelijke evenwichtsoefening zal zijn. Het is de vraag of u, als het globaal fiscaal pact moeilijk blijkt, een gedifferentieerd aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing autonoom wilt verkennen.

Ik meen te weten dat een aantal lokale besturen er niet echt wild van zijn. Ik vind dat het beter is iets te doen, dan helemaal niets te doen. Mijnheer de minister, hebt u er zicht op of de gemeenten of de VVSG constructief willen meewerken, of dat ze het te ingewikkeld vinden en een aantal financiële verliezen inschatten, waardoor ze niet aan de maatregel willen meewerken?

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de analyse en de vraag van mevrouw Berx.

Mijnheer de minister, voor het stedenbeleid worden we ook geconfronteerd met teveel spelers op het veld. De federale overheid voert ook een stedenbeleid, zoals het positief stedelijke beleid, waardoor een aantal zaken elkaar kunnen opheffen. Ook voor dit thema zou dat het geval kunnen zijn. Deelt u deze analyse? Is het niet nodig om ook daar stappen te ondernemen?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me aan bij de terechte vragen. Minister Van Mechelen heeft tijdens de vorige legislatuur de opdracht gegeven om de onroerende voorheffing te onderzoeken. Weet u of het federale niveau bezig is met de perequatie en de KI's?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, het uitgangspunt is het Vlaams regeerakkoord en mijn beleidsnota Binnenlands Bestuur. We sluiten een globaal fiscaal pact met de gemeenten en provincies. Dit gaat onder meer over een meer bedrijfsvriendelijke fiscaliteit waarbij ook voorstellen worden opgenomen om de betrokken gemeenten toe te laten te evolueren naar de overeengekomen fiscaliteit. Dit gaat ook over mogelijkheden voor de lokale besturen om

de gemeentelijke fiscaliteit te differentiëren om een beleid te voeren ter versterking van de dorps- en stadskernen, bijvoorbeeld door vormen van selectiviteit bij de onroerende voorheffing te hanteren. Het gaat ook over de afschaffing van een aantal kleinere belastingen die veel rompslomp meebrengen en die moeilijk kunnen worden verantwoord.

Naar aanleiding van de voorstelling van het Jaarbeeld 2004 van de administratie Binnenlandse Aangelegenheden op 9 mei heb ik gezegd dat ik werk wil maken van een fiscaal pact tussen de Vlaamse overheid en de steden en gemeenten. In 2004 waren er in totaal 126 soorten gemeentelijke belastingen van toepassing. De bekendste zijn de aanvullende personenbelasting en de opcentiemen op de onroerende voorheffing. Daarnaast bestaan er nog ettelijke andere belastingen. De creativiteit kent hier geen grenzen: taksen op wegwijzers, vertoningen, vervoer van dronken personen, barpersoneel, luxepaarden, privé-zwembaden, enzovoort.

In overleg met de lokale besturen wil ik zoeken naar oplossingen om deze wildgroei aan lokale belastingen in te perken, met vooral aandacht voor de gemeentelijke belastingen die een ongunstige invloed hebben op het investeringsklimaat voor bedrijven die zich in de stad of gemeente willen vestigen. Ik hoor van de VOKA's en individuele bedrijfsleiders dat er veel belastingen zijn en dat ze bedenkingen hebben bij de tarieven. Andere opmerking is dat een gemeente pas op het einde van het jaar bijeenkomt om de begroting, de belastingen en retributies goed te keuren. Om de begroting sluitend te maken, wordt dikwijls nog een belasting uitgevonden. Ondertussen hebben de bedrijven de jaarrekeningen al afgesloten en aan de hoofdzetel gemeld wat de kostenstructuur is. Ze moeten dan achteraf nog bellen om daar vanalles aan toe te voegen. Zeker voor internationale bedrijven is dat onbegrijpelijk. De werkwijze is niet bedrijfsvriendelijk.

Gemeenten hebben alle belang bij een bedrijfsvriendelijke fiscaliteit omdat dit de lokale economie en de tewerkstelling alleen maar ten goede kan komen. Uiteraard kan en wil ik niet raken aan de gemeentelijke fiscale autonomie. De minderinkomsten van de gemeenten willen we vanuit de Vlaamse overheid wel compenseren. In het najaar start ik een werkgroep met vertegenwoordigers van mijn kabinet, de administratie Binnen-

Keulen

landse Aangelegenheden en de VVSG. Dat moet uitmonden in een globaal fiscaal pact dat begin 2008 operationeel moet zijn.

Intussen werken we verder aan de differentiatie van de onroerende voorheffing. Bedoeling is hier om steden en gemeenten de mogelijkheid te geven om in kwetsbare, verloederde buurten en wijken de opcentiemen op de onroerende voorheffing te verlagen of er zelfs geen meer te heffen. Op die manier kan extra zuurstof worden gegeven om wijken op te waarderen en te renoveren. Het Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek werkt momenteel aan een studie over dit onderwerp. De resultaten worden verwacht tegen het einde van 2005. Mijn administratie werkt aan een modelreglement dat gemeenten kunnen hanteren om deze selectiviteit in de onroerende voorheffing door te voeren.

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en kijk uit naar de resultaten van de studie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.45 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

